

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXIV.

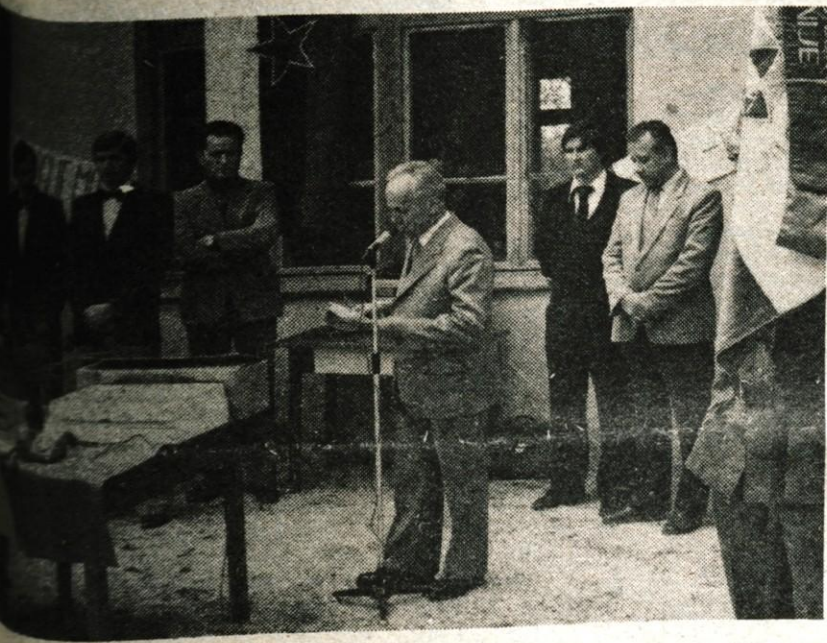
GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

60 pomorov rib v naših rekah

Ljubljana – Republiški komite za informiranje je na predlog ribiških družen Primorske in drugih sklical posvet zaradi onesnaženosti naših vodotokov. Letos namreč v Sloveniji beležimo že okoli 60 množičnih pomorov rib v naših vodotokih, verjetno pa jih je še več, saj vsa onesnaženja niso evidentirana.

Leskovic – V krajih pod Blegošem je bil v nedeljo dvojni praznik: namenu so predali novozgrajeno telefonsko omrežje in v vas je pripeljal prvi autobus, ki bo od 2. novembra dalje vsak dan nekajkrat povezoval Leskovic z Hotavljami in Gorenjo vasjo. Telefonsko omrežje so zgradi

čili s skupnimi močmi krajanj, krajevna skupnost Gorenja vas, organizacije združenega dela, PTT podjetje in območna ptt skupnost, za avtobusno progo pa so morali najprej razširiti cesto od Kopačnice do Leskovice, kjer so se krajanj izredno izkazali. (Več na 16. strani) – Foto: L. B.

Posodobiti gasilsko opremo

Kranjski občini na srečo v zadnjih letih ni prišlo do kakih velikih požarov, kljub temu pa sedanja oprema, posebno poklicni gasilci, bolj ustreza klasičnemu gašenju kot pa zahtevnejšemu sodobnim nevarnim snovi – Vse več začetnih požarov se zadržuje, še preden se »rdeči petelin« razgori – Ob posodobitvi opreme je treba vse bolj razvijati požarno varnostno kulturo občanov

Kranj – Za kranjsko občino še ni bilo celotna požarna varnostna oprema, vendar pa sicer že opredeljeni problemi zgovorno kažejo, da ogroženost nikakor ni manjša. Prav na to so opozorili v tednu na razgovoru, ki se ob letošnjem tednu požarne varnosti sklicala občinska gasilska komisija Kranj.

Čprav v kranjski občini v zadnjih letih ni bilo velikih požarov, bi ob velikem porastu stranovanj povzročili in veliki koncentraciji objektov moralo nalaganje tudi zavarovanje pred požarom. Na žalost namreč urbanisti ob posredovanju visokih stolpnic kaj težko poznajo, da bi bilo v primeru požara kaj težko takšno stavbo tudi razstaviti, saj ni požarnih stopnic, ki bi jih lahko uporabljali. Poseben problem predstavljajo tudi nadstropij.

Ta številka je zaskrbljujoča in kaže, da so naše vode iz leta v leto bolj onesnažene. Kaznovalna politika je neučinkovita, postopki so dolgotrajni, kazni pa simbolične, če jih primerjamo s škodo, ki nastaja. Čeprav imamo v Sloveniji veliko in vedno več čistilnih naprav – pri nas na Gorenjskem jih imajo največ v škofjeloški občini – nam primanjkuje strokovnjakov, ki bi jih znali pravilno upravljati. Tudi zato, ker s čistilnimi napravami ne znajo marsikje pravilno ravnati, prihaja do izlivov škodljivih in strupenih snovi v vode.

Vode najbolj onesnažuje industrija. Tej se pridružujejo tudi zasebni onesnaževalci, ki mečejo odpadke v vodotoke, še posebej v potoke in ob izviru. Zato je v nevarnosti podtalna voda in lahko se zgodi, da pride do katastrofalnih posledic.

Na vse probleme, ki se pojavljajo ob onesnaženosti vodotokov, ribiči nenehno opozarjajo. Ne le zaradi škode, ki nastaja ob pomorih rib, temveč tudi zato, ker se z vsemi tistimi, ki jim je še mar čistost voda, zavzemajo za to, da bi bolj skrbeli za čistost in varstvo okolja.

Čistilne naprave bo treba namestiti še marsikje. Seveda ne bodo poceni in so za marsikatero delovno organizacijo precejšnja finančna obremenitev. Vendar so nujne, vedno huje onesnaževanje je treba zaustaviti, če nečemo postati žrtve lastne malomarnosti in lastnih odpadkov.

Razen tega, da moramo nenehno opozarjati na zasebno in kolektivno odgovornost pri varstvu voda, mora tudi zakonodaja postati učinkovitejša. Pripravlja se nov zakon o varstvu voda, vendar že dosedanj zakon dovolj konkretno in zgovorno varuje čistost naših voda. Varstvo vodotokov mora najti svoje pravo mesto tudi v srednjeročnih planih delovnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti. D. Kuralt

opremljena le z opremo za klasično gašenje. Živimo pa seveda dosti bolj nevarno, saj sodobna tehnologija prinaša s seboj zaradi malomarnega ravnanja nove nevarnosti, ki jih pred desetletji, ko je bila še klasična gasilska oprema, niso poznali.

V kranjski občini je letno od 70 do 80 požarov, od tega približno polovica v industriji. Statistika pa ne zajema vseh takih požarov, ki so bili zadržani že takoj na začetku. Med požari v zadnjih letih v kranjski občini tudi ni takšnih, da bi bili zaradi njih uvrščeni na slovensko črno listo. Iz tega se da sklepati, tako so poudarili tudi na posvetovanju, da je vendarle varnostna kultura občanov tolikšna, da vsak v svojem okolju lahko s primernim ravnanjem preprečuje požarno škodo. Še vedno pa okoli 80 odstotkov požarov zagori zaradi človekove malomarnosti in nepazljivosti. To pa pomeni, da še vedno ni tolikšne preventivne, da bi si lahko na tem področju privoščili kakršnokoli zadovoljstvo: še preveč je namreč ponavljajočih se požarov, ki naravnost kriče po odpravljanju napak. Stalna akcija NNNP je pospešila tako razmišljanja kot ukrepe za izboljšanje požarne varnosti v vseh okoljih; prav v preventivi pa je tudi velik del rešitev, ki si jih zdaj ob pomanjkanju denarja za primerno opremo ne moremo privoščiti. L. M.

Okrogla miza o dokumentarnem filmu nevrščenih – Našo prvo revijo dokumentarnih filmov nevrščenih, ki se je v organizaciji Interfilma večeraj končala v Kranju, je v petek, 23. oktobra, dopolnila okrogla miza o dokumentarnem filmu kot možnosti zblíževanja med nevrščenimi. Poleg domačih filmskih delavcev, kritikov in novinarjev je zbrala goste iz Indonezije, Koreje, Pakistana, Kube, Iraka in Gvineje. Dokumentarni film je pomemben medij v spoznavanju stvarnosti, zato lahko povzroči pretakanje resničnih sporočil med nevrščenimi, so poudarili številni govorniki. Okrogla miza je izzvenela v iskanju nadaljnje poti, ki jo je zastavil Interfilm, in razkrila potrebo po osnovanju skupnega časopisa, ki bo prinašal vesti, kaj se v posamezni deželi dogaja na področju dokumentarnega filma, o koprodukcijah kot eni izmed oblik sodelovanja, o medsebojni izmenjavi filmov. Kranjska revija naj torej ne bi bila še en filmski festival, temveč predvsem delovno srečanje, Interfilm pa lahko postane informacijsko središče o filmu nevrščenih dežel. M. V.

DANES V GLASU

2. STRAN:
SVEČANA ZAPRISEGA
V DRAŽGOŠAH

3. STRAN:
OHRANITI POLNO
ZAPOSLENOST

4. STRAN:
VIŠJE KADROVSKE
ŠTIPENDIJE

9. STRAN:
PRIPRAVE NA ZIMO
KONČANE, SKRBI PA
OSTANEJO

NARAVA V SKODELICI ČAJA

V SREDISCU POZORNOSTI

Na potezi združeno delo

V izbranih gorenjskih organizacijah združenega dela gredo h koncu priprave za sprejem učencev prvega letnika srednjega usmerjenega izobraževanja na proizvodno delo

Kranj – Proces usmerjenega izobraževanja se začneja in končuje v organizacijah združenega dela, je bilo znova poudarjeno na posvetovanju gorenjskih organizatorjev proizvodnega dela in delovne prakse, ki ga je v petek v Kranju pripravila medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko. Začenja z načrtovanjem potreb po delavcih, ki je še vedno preveč omejeno zgolj na kratkoročno obdobje, končuje pa z zaposlovanjem usposobljenih učencev.

Vmes je dolga pot, na kateri ob šolah igra pomembno vlogo celotno združeno delo. A omejimo se le na proizvodno delo in delovno prakso učencev v srednjem usmerjenem izobraževanju, o čemer je v petek tudi tekla beseda.

V skupni vzgojnoizobraževalni osnovi sestavljata proizvodno-tehnično področje usposabljanja dva predmeta: osnovne tehnike in proizvodnje ter proizvodna in delovna praksa. Pri prvem učenci prek različnih aktivnosti spoznavajo osnovne zakonitosti v naravi, družbi ter pomen in uporabnost tehnike za napredek družbe. Proizvodna in delovna praksa pa naj učencem omogoči, da v stiku s proizvodnjo in z neposrednim delom v njej povezujejo teorijo in prakso, oblikujejo zavesten odnos do dela in drugih vrednot samoupravne družbe.

Februarja se bodo učenci prvih letnikov za deset dni preselili v tovarne. Uspešnost »preselitve« pa je odvisna predvsem od organizatorjev in inštruktorjev v delovnih organizacijah, ki so mesta, na katerih bodo delali učenci, že izbrali in se usposobili za nove naloge po vlogah posebnih izobraževalnih skupnosti.

Kljub temu pa se poraja bojazen: ali bodo učenci – razpored po delovnih organizacijah bo potrebno še napraviti – resnično spoznali vse pravine, ki naj bi jih tudi pritegovale k odločitvi za proizvodno-tehnične usmeritve, ali pa se jim bo tovrstno delo, kot se to že pojavlja v drugih republikah, kjer imajo z usmerjenim izobraževanjem več izkušenj, še bolj priskutilo.

Naloga, ki čaka delovne organizacije, je zato še težja. V nekaterih je čutili celo nekaj odpora do prevzemanja tega dela vzgojnoizobraževalnega področja; ne le zato, ker je odgovorno, ampak tudi drago. Samoupravni sporazum, ki so ga na petkovem posvetu podprli, sicer ureja obveznosti oziroma razmerja med šolami in združenim delom, vendar pa glavno breme kadrovske in materialne pogojev za uspešno proizvodno delo še naprej ostaja tovarnam.

H. Jelovčan

Skupno do novih naročnikov!

Čprav je naš Glas najbolj bran časopis na Gorenjskem in ga prejema vsako drugo gospodinjstvo, pri Glasu menimo, da imamo vendarle še nekaj »rezerv«. Na zadnji seji zbornice delavcev smo se odločili, da poklonimo vsakemu novoporočenemu gorenjskemu paru enoletno naročnino Glasa. Novost bo veljala novembra. Vam, dragi bralci, pa namenimo naslednji poziv in prošnjo za pridobivanje novih naročnikov pod parolo: naročniki pridobivajo nove naročnike. Vsak novi naročnik, ki bi ga pridobili, bo do konca tega leta prejel Glas brezplačno, vi pa boste – po poravnavi polletne naročnine (januar – junij 1982) v višini 300. din – prejeli za vsakega novega naročnika nagrado 60 din.

S skupnimi močmi bomo število naročnikov in kupcev Glasa lahko dvignili na 25.000! To je tudi naš cilj.

Hvala za sodelovanje!

Gostinsko turistični zbor

Bled – V sredo, 28. oktobra, se bo na Bledu začel letošnji 29. gostinsko turistični zbor Slovenije. V sredo bo najprej tekmovalje učencev gostinskih šol, nato slavnostna otvoritev zbornice, razstava kulinarike, slaščičarstva in omizij samostojnih gostincev ter začetek športnih tekmovanj. V četrtek, 29. oktobra, bo razstava spominkov in propagandnih edicij, tekmovanja gostincev, posvet o ekonomičnosti v turizmu in gostinstvu, v petek pa med drugim spretnostna tekmovanja pred Festivalno dvorano ter tekmovanje v poznavanju pijač. Ogled vseh razstav, ki bodo večinoma v Festivalni dvorani, bo od 9. do 16. ure.

D. K.

Vsi komunisti ne izpolnjujejo nalog

Skupna konferenca Zveze komunistov Slovenije na Jesenicah...

konferenci in komiteju. Razen komisije za SLO in družbeno samozashito...

konferenci in komiteju. Razen komisije za SLO in družbeno samozashito...

poredko sestajajo, ne uveljavljajo kolektivnega dela in odgovornosti...

V svojem delovanju se komunisti vse pre pogosto ločujejo glede na to...

Na osnovi takšnih ugotovitev je moč povzeti, da bi bili lahko rezultati dela 2370 članov...

S. Saje

Naložbe v zdravstvu

Kranj - Prejšnji teden so pri Osnovnem zdravstvu Gorenjske razpravljali o naložbeni politiki...

O naložbah v družbene dejavnosti, kamor sodi tudi zdravstvo...

Zdravstvo, pa verjetno še kako drugo panogo, tare tudi vprašanje...

L. M.

NAŠ SOGOVORNIK

Alojz RESMAN

Le 200 litrov goriva za kmetijske stroje

Radovljica - Pri Kmetijski zadrugi Radovljica deluje svet zadrudnikov...

»Čeprav se v kmetijstvu razmere nekako izboljšujejo, so nekateri problemi še vedno precej aktualni,« pravi Alojz Resman.

Najbolj pereče je pomanjkanje gnojil in krmil ter v zadnjem času tudi pomanjkanje nafte...

Niso zadovoljni s tem, da že nekaj mesecev velja akontacijska cena za krmila in skrbi nas, če bomo potlej, ko bo cena znana...

D. Kuralt

Delavcu obeta širše odločanje

Kranj - Družbena prizadevanja, da bi delavec v celoti odločal o delu in gospodarjenju z družbeno lastnino...

Po novem zakonu naj bi bil delavec v temeljni organizaciji nosilec gospodarjenja tudi z investicijskimi sredstvi...

Uvod v prvi dve poglavji zakona podrobno opredeljuje naložbeno politiko, tretji del osnutka pa je v glavnem namenjen minulemu delu...

Gospodarska prizadevanja, ki so zdaj navadno delavca kar obšla, saj je šlo za uresničitev važnih gospodarskih ciljev...

D. Žlebir

Dragi vrtci so zunaj mest

V radovljiški občini ugotavljajo, da so precej visoki stroški otroškega varstva v oddelkih...

Radovljica - V radovljiški občini si skupnost otroškega varstva prizadeva ohraniti v vrtcih zmerno ekonomsko ceno...

Ekonomska cena je vir številnih problemov na področju družbenega varstva otrok...

izdelali program stabilizacijskih ukrepov po posameznih vrtcih, obenem pa si prizadevajo izdelati merila za določanje deleža staršev...

Vzgojno varstvena organizacija tudi ugotavlja, da so znatno višji stroški v oddelkih pri osnovnih šolah...

Skupnost otroškega varstva v Radovljici si tudi prizadeva, da bi denarno pomoč dobili res tisti, ki so je potrebni...

D. Kuralt

Ohraniti polno zaposlenost

Občinske konference ZKS Kranj je v razpravi o izpolnitvi letošnje resolucije zahteval, da sedanja polna zasedanost ostane še naprej...

V kranjski občini ta potekajo široke razprave o družbenega plana in o politiki izvajanja družbenega plana v letošnjem letu...

posebnega vzroka za nezaposlenost ob uresničevanju tega plana in letošnje resolucije...

Kljub pojavu zapiranja pred mladimi šolanimi kadri in rdeči luči za priseljivanje delavcev v občino...

...da se je zaposlenost v občini povečala le za 1,1 odstotka, kar je za sedem mesecev kaj dosti čez ta odstotek...

Jezikovno rzsodišče (41)

Paneton s kandiranim sadjem

»Pošiljam vam umni paneton s kandiranim sadjem ali sadni paneton, ki ga pečejo v ajdovskem Mlinotestu, pa se sprašujem: Zakaj v panetonu ni sadja?«

»Nejevolja kupcev je razumljiva, saj v besedi paneton vidijo samo paneton, ki ga pečijo v ajdovskem Mlinotestu, pa se sprašujem: Zakaj v panetonu ni sadja?«

Z izrazom paneton je mogoče za spoznanje drugače. Z njim je namreč mišljena prav posebna vrsta sadnega kruha...

Kljub temu bi se bilo le bolje odločiti za domač izraz, saj bi bil, kar je mogoče, mogoče tudi iz italijanskega jezika...

Razsodišče vabi vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in kakor se izražajo s jeziki. Jezikovno rzsodišče, RK Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Festival slovenskega amaterskega filma

Malo dobrih filmov

Kranjski klub Tomo Križnar iz Trziča gostil 18. republiški festival amaterskega filma Slovenije. Prispelo je 70 filmov, kar vse odseva razrast filmskega ljubiteljstva pri nas. Toda med njimi je bilo malo dobrih filmov in nekatera priznanja so ostala nepodeljena, kar je po mnenju žirije odraz površnega dela priznanja

V soboto, 24. oktobra, je kranjski klub Tomo Križnar iz Trziča gostil 18. republiški festival amaterskega filma Slovenije, ki ga vsako leto v drugem slovenskem kraju, je torej pregled dela, delovno srečanje ljubiteljev, ki širši javnosti predstavijo svoje delo.

Tržiški filmarji so prireditev izpeljali, denarno jo je pokrivala tržiška zveza kulturnih organizacij, pokroviteljstvo pa je zagotovila medobčinski sindikalni svet Gorenjske. V soboto dopoldne so projekcijo pionirskih filmov, ter informativno projekcijo amaterskih filmov. Kot je že običaj, se sestala izvršni odbor Foto-kino Slovenije, popoldne pa so se filmarji spregovorili o svojem delu, težavah in problemih. Zvečer so se javnost v Cankarjevem domu predstavili glavno projekcijo nagradnih filmov in podelili nagrade. Za kulturni spored je nastopila vokalnoinstrumentalna skupina Sedmina, kar je prireditev zelo poživilo.

Na festival prispelo kar 70 filmov, kar odseva razrast filmskega ljubiteljstva pri nas. Ob nenehnih zadregah dejavnosti, ki je filmskega traku pač draga, je torej količinsko opravljeno delo. Toda besede, ki jih je

izrekla žirija (Tone Frelj, Vladimir Kocjančič in Jože Perko), so nam povedale, da kakovost količini ne sledi. Jože Perko je navedel kot osnovni značilnosti filmov na festivalu površnost in neznanje. Filmarjem manjka idej, želja po odkrivanju, na drugi strani pa premalo poznajo osnove filmskega izraza in estetike. Zagnanosti filmarjev je dovolj, toda še veliko se bodo morali naučiti. Zelo obetavni so najmlajši in žirija je posebej navdušen risani film Šolarjev iz Izole.

V obilici posnetega filmskega traku je bilo torej malo dobrih filmov in nekatera priznanja so ostala celo brez nagajencev. Tako za igrani film nista bili podeljeni zlata in srebrna plaketa, bronasta pa sta prejela dva filma: Trip avtorjev Darinka Bašič in Milana Malovrha iz Filmskega kluba Tomo Križnar Trzič ter film Marjetice avtorja Janeza Kosmača iz Foto-kino kluba Mavrica Radomlje. Tržiški film je bil eden najboljših na festivalu, saj je prejel tudi zlato plaketo za kamero. Eden najboljših filmov je bila tudi Kovačija avtorjev Mira Konečnika in Vilija Velerja iz Koroškega kino kluba Prevalje, ki je v zvrsti dokumentarnega filma prejel zlato plaketo, prav tako

je bil odlikovan z zlato plaketo tudi za režijo. Med dokumentarnimi filmi je prejel srebrno plaketo Film Tetiva avtorja Božidarja Kunstlja iz Kino kluba Maribor. Bronasto pa film Barong avtorja Rudija Jakla iz Kino kluba Maribor. Za žanrski in animirani film nagrade niso bile podeljene. Posebno nagrado, priznanje občine Trzič, je prejel Koroški klub Prevalje, prehodni pokal, ki je prišel iz Maribora, pa je spet odšel nazaj, saj je Kino klub iz Maribora prikazal najboljši izbor filmov.

Pri pionirskem filmu priznanj niso podelili posameznikom, temveč najboljšim izborom. Enakovredna priznanja so prejeli: za igrani film filmska skupina Zavoda za usposabljanje Janez Levec iz Ljubljane, za dokumentarni film filmska skupina Odeon Jesenice na Osnovni šoli Karavanških kurirjev NOB, za animirani film pa filmski krožek Zarja Osnovne šole Vojka Šmuc iz Izole. Slednji je prejel tudi priznanje pokrovitelja festivala, medobčinskega sindikalnega sveta za Gorenjsko.

Na festivalu so desetim filmarjem podelili naslove kinoamaterjev prvega razreda, plaketo Boris Kidrič, ki jo podeljuje Narodna tehnika Jugoslavije, je prejel Rudi Jakl iz Maribora. Tržiški filmarji so ob desetletnici svojega kluba podelili plakete svojim najbolj zaslužnim članom: Milošu Babiču, Milku Robleku in Jožetu Perku, za pomoč klubu pa Radiu Trzič in Zvezi kulturnih organizacij Trzič.

M. Volčjak

Eden najboljših filmov na festivalu je bil tržiški film Trip, ki sta ga posnela Darinka Bašič in Milan Malovrh. V zvrsti igranega filma je prejel bronasto plaketo, odlikovan pa je bil z zlato plaketo za kamero.

Revija dokumentarni filmov nevrščenih dežel Privlačna možnost zbliževanja

Za prvo revijo dokumentarnih filmov nevrščenih dežel so se zaprla vrata. Filmarji z vseh koncev sveta so se razšli, filmi bodo potovali še h gledalcem v Celje, Novi Sad, Zagreb, Skopje, Beograd in Sarajevo, izbor bo predvajala tudi televizija.

Dejanje Interfilma, majhnega kolektiva, ki ga je letos posebej lala Nevenka Bura, je dragoceno. Ideja je zrastle na srečanjih filmskih ustvarjalcev Mednarodnega festivala športnega in turističnega filma, ki ga Interfilm vsaki dve leti prireja v Kranju. Cilj zamisli je bila temeljitejša predstavitev filmske produkcije nevrščenih, ki se danes na številnih filmskih festivalih v svetu še vedno pojavlja na obrobju, v senci velikih svetovnih filmskih producentov. Često jo spremlja obeležje eksotike, kar vsekakor ni pravi obraz dežel, ki stopajo na svetovno filmsko sceno, ki si še ustvarjajo možnosti, da same predstavijo svetu svojo podobo. Kakor je dejal na otvoritveni slovesnosti Bogdan Osolnik: »Dediščina kolonialne preteklosti, zlasti zaostajanje v gospodarskem in tehnološkem razvoju, predstavlja za mnoge dežele močno oviro v njihovih naporih, da se enakopravno vključijo v mednarodno kulturno sodelovanje. Njihovo predstavitev v mednarodnem pretoku idej in informacij še vedno ovira pomanjkanje lastnih materialnih in tehničnih možnosti za komuniciranje in o njih prihaja v svet dostikrat le nepopolna, enostranska predstava, ki jo ustvarjajo množični mediji razvitega sveta. Ti pa gledajo na svet z očmi svoje publike. Zaradi komercialnega učinke posvečajo pozornost predvsem temu, kar odgovarja njenemu zanimanju in okusu, ne poglabljajo pa se v resnično vsakdanje življenje milijonov ljudi nerazvitega sveta, v njihove skrbi, napore in težnje. Proizvodi bogate potrošniške družbe, njene tako imenovane množične kulture in industrije zabave preplavljajo svet in dušijo afirmacijo avtentičnega kulturnega izročila posameznih narodov, uveljavitev njihove lastne ustvarjalnosti.«

Zato je prav dokumentarni film, čigar jedro je prikaz stvarnosti, resnično sporočilo o deželah, ki imajo svojo starodavno kulturo, vendar so nam bile dolgo neznane in šele v zadnjih desetletjih stopajo na pot samostojnega razvoja in ustvarjanja. Dokumentarni film s svojimi pričevanji lahko bogati naše predstave o svetu in življenju.

Nevrščene označuje pisana različnost tudi na področju filmske ustvarjalnosti. Med njimi so dežele z močno produkcijo kot na primer Indija, kjer posameznik več kot sedemsto filmov letno, pa dežele, ki lastne ustvarjalnosti skorajda nimajo ali denar za njihove filme še vedno priteka v obliki neokolonizacijskih teženj. Tudi vloga dokumentarnega filma je različna, v Latinski Ameriki izobraževalna, v azijskih deželah ima obeležje množičnega razvedrila, v Evropi pa ga obravnavamo z estetskimi merili. Toda kljub različnim ekonomskim in ustvarjalnim razmeram je vsem nevrščenim deželam skupno, da je družbeni interes večji od komercialnega. Zato ima lahko dokumentarni film, posebej, če je uglašen na sedanjost, neprecenljivo vrednost v povezovanju nevrščenih, v seznanjanju vsega sveta z njihovo resnično podobo življenja in stvarnosti.

Da je tako, so nam povedali filmi, ki jih je ponudila revija, povedali so nam udeleženci festivala, ki so vsi po vrsti izrazili željo, da pobuda Interfilma ne bi zamrla. Že prvo srečanje je izzvenelo v iskanju nadaljnje poti, porodile so se ideje o skupnem časopisu, ki bi prinašal informacije, kaj se dogaja v posameznih deželah na področju dokumentarnega filma, o koprodukcijah, s katerimi bi lahko premoščali denarne zadrege, o nekomercialnih izmenjavah filmov. S tem so odgovorili na vprašanje, kam najprej po prvi tovrstni filmski reviji. Zamisli so torej tu, želimo si lahko le, da bo Interfilm, ki je zagnano in pogumno pripravil prvo revijo, deležen podpore in pomoči, da jih bo uresničil.

M. Volčjak

Prešernovo gledališče na Borštниковem srečanju

Kranjsko gledališče bo na mariborskem festivalu uprizorilo Šeligovo »Svatbo« - V Kranju gostuje Amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic

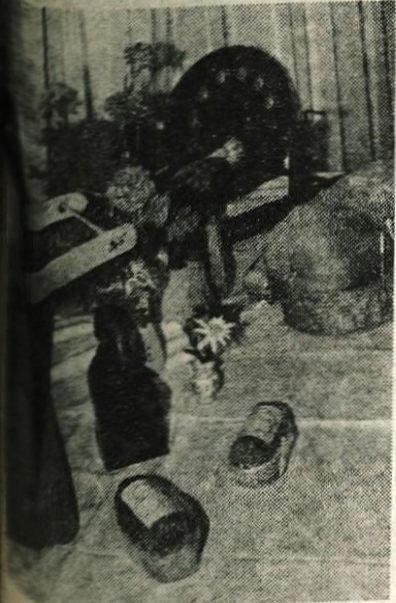
V četrtek 29. oktobra bo Prešernovo gledališče prvič v svoji novejši zgodovini sodelovalo na Borštnikovem srečanju v tekmovalnem programu. Doslej je kranjsko gledališče že gostovalo na tem pomembnem slovenskem festivalu, ki se je med vsemi slovenskimi gledališči pač oklicalo za najpomembnejšega, toda izven uradne konkurence. Kranjsko gledališče glede na svoj polpoklicni status ni imelo pravice do tekmovanja. Letošnji preboj v tekmovalno kategorijo je seveda omogočila predvsem odlična uprizoritev »Svatbe« R. Šeliga za katero je umetniški direktor Sterijinega pozorja Vladimir Stamenković v beograjski »Politiki« dejal: »V prvi vrsti mi je žal za kranjsko uprizoritev Svatbe, za eno od dveh ali treh najboljših predstav kar sem jih to leto sploh videl. Ta predstava, kot je znano, iz meni nejasnih razlogov s strani slovenske kvalifikacijske komisije ni bila predložena za predstavitev na Igrah.« Kranjski gledalci so jo videli ponovno pred kratkim in jo sprejeli tako kot ob premieri z neprikritim

navdušenjem, saj je bila dvorana nabitno polna. Škoda, da prenatrpani termini kranjskega gledališča ter predvsem skrajno zgrešena kulturna politika sodelovanja med gledališči ne dovoljuje več repriz tega pomembnega gledališkega in kulturnega dogodka. Letos je bila Šeligova »Svatba« med tem že drugič uprizorjena v mariborskem gledališču, kar seveda samo dokazuje izjemno ustvarjalno energijo drame, saj se pri nas redko zgodi, da novitve v nekaj mesecih doživi kar dve različni uprizoritvi. Mariborska publika bo tako z gostovanjem kranjske »Svatbe« imela odlično možnost soočenja dveh različnih ustvarjalnih konceptov istega dramskega besedila, ki je bilo na letošnjem Tednu slovenske drame nagajeno z »Nagrado Slavka Gruma«, ki se vsako leto podeljuje za najboljšo gledališko besedilo preteklega leta.

V kranjsko gledališče pa prihajajo v četrtek v goste gledališčeniki Amaterskega gledališča »Tone Čufar« iz Jesenic z uprizoritvijo »Jakoba Rude« I. Cankarja, ki so ga premiersko uprizorili koncem lanskoletne sezone. Manj popularno gledališko besedilo prvega slovenskega dramatika so jeseniški gledališčeniki uprizorili z največjim možnim angažiranjem celotnega ansambla ter z dobrim gledališkim rezultatom. Popoldanska predstava je namenjena kranjskim šolam, večerna pa bo uprizorjena izven abonmajskega ciklusa. Predstava sodi v okvir vsakoletnega sodelovanja med obema gorenjskima gledališčema, ki bo sčasoma preraslo v stalno in še močnejše sodelovanje med obema gledališkima kolektivoma z upanjem, da si v prihodnje lahko obetamo tudi neposrednega sodelovanja pri skupni uprizoritvi. Vsekakor je jeseniško gostovanje omembe vreden kulturni dogodek, ki ga velja pozdraviti s polno dvorano gledalcev. M. I.

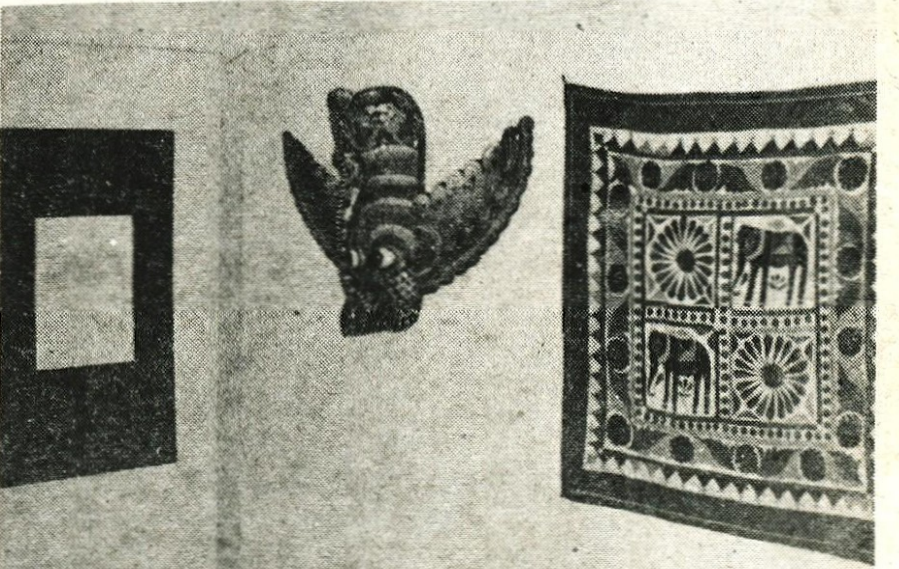
Žogica Nogica

Kranj - V lutkovnem gledališču GLG v gradu Kiselstajnu bo v četrtek, 29. oktobra, ob 16.30 in ob 17.30 gostovala lutkovna skupina Vzgojno varstvenega zavoda Kranj z lutkovno igrico Žogica nogica.

Novi klekljani izdelki - mednarodnem Donitu so priredili razstavo Klekljanje v Železniku, ki jo je pripravila komisija za kulturno dejavnost pri osnovni organizaciji sindikata s pomočjo iz Železnika. Ker je namenjena za tovrstne razstave, bodo pripravili niz razstav o klekljanju v obliki. Zvrstile se bodo do leta.

Črna skrb - pesnik pesniku Sorškega polja Jenku na letu je vse leto okrbovan. Kar poskrbijo podružnične osnovne šole iz Mavčič. Ob pesniku se vsak dan ustavljajo učenci, pa tudi šolarjev.

Pisano naročje likovne kulture nevrščenih - Da je bilo kranjsko mesto v dnevi naše prve revije dokumentarnih filmov nevrščenih dežel festivalsko obarvano, je poskrbel tudi Gorenjski muzej, ki je s sodelovanjem Slovenskega etnografskega muzeja iz Ljubljane pripravil v razstavišču Mestne hiše razstavo s z naslovom Kulture nevrščenih. Razstavljeni predmeti pripovedujejo o kulturnem izročilu Afrike, Indije, Južne Amerike...

Komemoracije ob 1. novembru

JESENICE

Osrednja žalna svečanost bo v petek, 30. oktobra, ob 10. uri v spominskem parku ob grobišču padlih borcev na Plavju.

KRANJ

Osrednja žalna svečanost bo v petek, 30. oktobra, ob 10. uri na Trgu revolucije v Kranju.

Planina - v četrtek, 29. oktobra, ob 15. uri na pokopališču v Kranju

Preddvor - v četrtek, 29. oktobra, ob 16.15 pri centralnem spomeniku v Preddvoru

Trboje - v petek, 30. oktobra, ob 10. uri pred spomenikom NOB na pokopališču

Vodovodni stolp - v petek, 30. oktobra, ob 10. uri pri spomeniku padlim na Mali Rupi

Priskovovo - v petek, 30. oktobra, ob 17. uri pri spominskem obeležju

Stratišče - v petek, 30. oktobra, ob 16. uri v spominskem parku

Besnica - v petek, 30. oktobra, ob 16.30 pri centralnem spomeniku na pokopališču v Zgornji Besnici

Ovčjek - v petek, 30. oktobra, ob 16. uri pri centralnem spomeniku

Trstenik - v petek, 30. oktobra, ob 17. uri pred spominskim obeležjem

Golnik - v petek, 30. oktobra, ob 17. uri v spominskem parku

Preddolje - v soboto, 31. oktobra, ob 16. uri na pokopališču

Britof - v soboto, 31. oktobra, ob 15.30 pred domom A. Kmeta

Viaško - soboto, 31. oktobra, ob 17. uri pri centralnem spomeniku pred Zadržnim domom

Bela - v soboto, 31. oktobra, ob 16.30 pri spomeniku pri DPO

Jezerako - v soboto, 31. oktobra, ob 18. uri pred spomenikom padlih borcev na Jezerskem

Duple - v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri pri centralnem spomeniku

Zabnica - v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri pred spomenikom NOB v Zabnici

Bombar - v nedeljo, 1. novembra, ob 11. uri pri centralnem spomeniku na pokopališču

Kokrica - v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri na pokopališču pred spomenikom

Naklo - v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri pri centralnem spomeniku pri VVZ

Goriče - osrednja proslava v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri pri centralnem spomeniku

Tenetiše - v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri pred spominskim obeležjem

RADOVLJICA

Osrednja žalna svečanost bo v nedeljo, 1. novembra ob 10. uri na grobišču talcev v Dragi, ob 11. uri pa v graščinskem vrtu pri grobišču talcev v Begunjah

Pokljuka - v četrtek, 29. oktobra, ob 11. uri pri spomeniku in grobišču padlih borcev III. bataljona Prešernove brigade na Pokljuki

Srednja Dobrava - v četrtek, 29. oktobra, ob 16. uri pred spomenikom Staneta Žagarja

Radovljica - v četrtek, 29. oktobra, ob 16. uri pri spomeniku padlim borcem NOB v graščinskem parku v Radovljici

Lesce - v četrtek, 29. oktobra, ob 16. uri pri spomeniku NOB nasproti skladišču pohitva trgovine Murka v Lescah

Podnart - v soboto, 31. oktobra, ob 17. uri pri spomeniku padlim na Ovsiašah

Gorje - v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri

Zasip - v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri

Bled - v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri

ŠK. LOKA

Osrednja žalna svečanost bo v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri pred Domom Zveze borcev v Skofji Loki

Hotavljje - v petek, 30. novembra, ob 15. uri pri spomeniku in grobišču na Hotavljah

Godešič - v nedeljo, 1. novembra, ob 10.30 pred spomenikom na Godešiču

Trebija - v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri pri spomeniku na Trebiji

TRŽIČ

Osrednja žalna svečanost bo Tržiču v nedeljo, 1. novembra ob 10. uri na grobišču borcev na pokopališču

Podlublje - v soboto, 31. oktobra, ob 16. uri pri Domu družbenih organizacij v Podlublju

Križje - v nedeljo, 1. novembra, ob 8.30 pri spomeniku in na grobišču talcev v Križah

Kovor - v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri pri spomeniku v Kovorju

Lom - v nedeljo, 1. novembra, ob 15. uri pri Domu družbenih organizacij v Lomu

Brezje pri Tržiču - v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri pri Domu družbenih organizacij v Brezjah pri Tržiču

Leše - v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri pri spomeniku v Lešah

Črtomir Zorec

POGOVORI O TRŽIČU,

NJEGOVIH KRAJIH IN LJUDEH

(20. zapis)

Iz Leš - središča »gorenjske Vipave« - vodi danes kar lepa pot navzgor, k sloviti razgledni cesti pod Dobro. Ta kratki cestni odcep je Leše resnično približal Tržiču - prej so s potmi in opravi težile k Radovljici.

HUDI GRABEN

Zaselek ob cesti Tržič - Begunje, prav blizu odcepa nove vpadnice, ki vodi v dolino, v Leše, je resda majhen - toda zaradi hitre hudourniške vode, ki je pod imenom Lešaničice pridvela s strmim Dobro in dolga leta gnala več mlinov in žag pa tudi malo elektrarnico, je bil kraj kaj pomemben. Le zakaj so morala vodna kolesa obstati, ko je vendar vodna moč tako na voljo in poceni?

Kaže, da si je Hudi graben v teku zadnjih sto let kar občutno opomogel. Pred leti je tu živelo le 10 stalnih prebivalcev, danes jih je 70!

stoji staroslavna cerkva sv. Jurija. To je oni junak iz pobožne legende, ki je s sulico prebodel strašnega zmaja - človeštvu pa vsako leto pomenja njegovo ime prihod pomladi, s cvetjem in zelenjem.

Kaže, da je bistriška cerkva zelo stara, saj ima še gotski prezbitelj in lepo poslikan raven lesen strop. Verjetno je cerkva sv. Jurija stala že v 15. stoletju, kasetiran slikan strop pa je datiran z letnico 1698.

Pod beležem so v zadnjih letih odkrili freske Jermeja iz Loke (16. stoletje).

Sodelavci kranjskega Zavoda za spomeniško varstvo so leta 1964 prišli do zanimivega odkritja. Med obnovitvijo stropnih nosilcev se je pri snemanju stropnih kaset razodel dotlej skriti, a starejši prvotni gotski slikani strop. Tega so uporabili za osnovo, ko so ob koncu 17. stoletja, z uveljavljanjem novega likovnega sloga, pritrdili nanj renesančno občuteni zgodnjebaročni kasetirani strop, ki je barvno in oblikovno bogatil prostor preproste enoladijske cerkve.

Danes se nahaja kasetirani strop iz cerkve sv. Jurija v cerkvi sv. Jožefa v Tržiču.

Dve spominski plošči sta pritrjeni na vnanjo cerkveno steno pri sv. Juriju. Prva je namenjena spominu na jubilej - 500 letnico ljubljanske škofije, druga pa se nanaša na obstoj nekdanjega gradu Gutenberg, čigar razvaline še stoje v neposredni bližini cerkve. Besedilo pove:

Na gradu Gutenberg, h kateremu je pripadala cerkva sv. Jurija, se je rodil Ziga grof Lamberg, ki je bil prvi ljubljanski škof od 1463 do 1488.

Velika podoba sv. Krištofa na vnanji cerkveni steni je delo slikarja Matije Bradaška.

GRAD GUTENBERG

V ljudski govoricah bolj znan kot Hudi grad, je bil zgrajen že v 12. stoletju. Posest je bila last rodbine Lambergov, ki je na nekdanjem kranjskem imela več gradov.

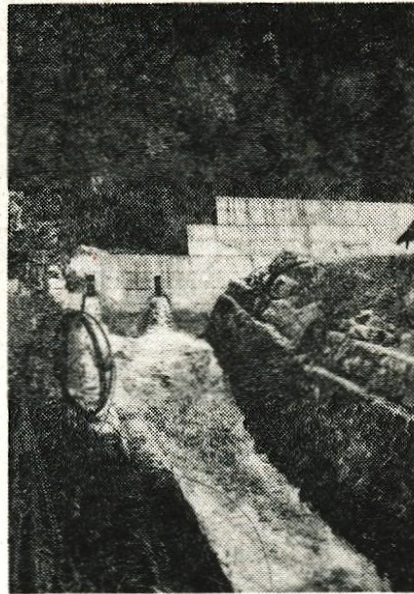
Gutenberg nad Bistrico je najbrž razrušil silen potres leta 1511. Valvazor je videl od gradu le še razvaline.

Rodbina Lambergov se je preselila že prej na Kamen v dolini Drage nad Begunjami.

A ne le prvi ljubljanski škof Ziga Lamberg, tudi Krištof Lamberg, zmagovalac nad celjskim Vitovcem, je z imenom vpleten v našo zgodovino, v znano ljudsko pripovedno pesem o Pegamu in Lambergerju.

Hudi grad - le zakaj Morda v zvezi s pravljico o zakleti grajski hčeri, ki je bila »lepa kot gavtoža, skopa pa tako, da še hudiču ni privoščila vrvi, da bi se obesila«?

Ko so se nekoč grajski umaknili pred sovražnikom, je skopa grajska gospodična šla v klet, sedla na skrinjo z zlatom in srebrom - ter tam ostala za vedno, spremenjena v veliko strupeno kačo, ki bojša še danes vznemirja radovedneže, če zaidejo med stare grajske zidove.

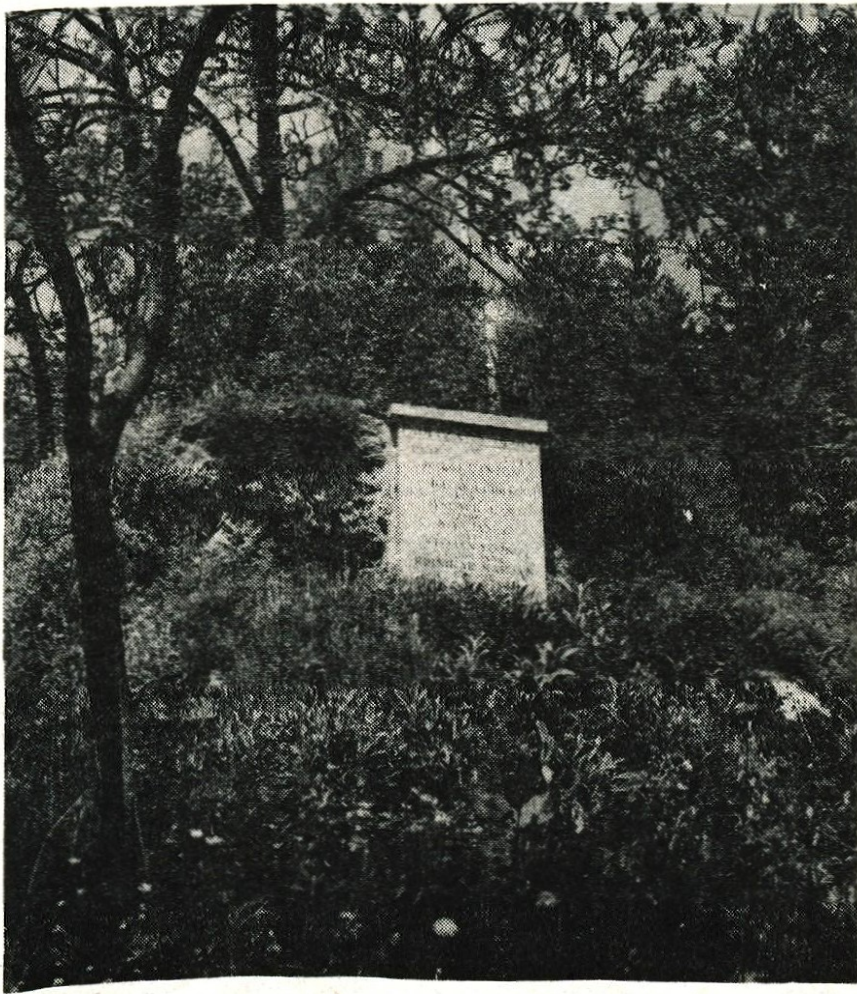
Hudi graben - zdaj reguliran hudournik nad Lešami, imenovan tudi Lešanka.

Doba sovražne okupacije se je okrutno dotaknila tudi tega drobnega zaselka pod zeleno Dobro. V hiši, ki nosi tablico št. 3, tik ob deročem potoku, se je v letu 1944 zadrževal vod Vojske državne varnosti (VDV). V novembru taistega leta je sovražnik hišo obkolil in napadel partizane. Le-ti so obroč sicer prebili, a kljub temu je v grapi nad hišo padlo sedem borcev.

Na dogodek zdaj spominja lep spomenik, tik ob hiši, sredi cvetočega skalnjaka.

POT NA BISTRICO

Še nekaj km poti nas loči od Bistrice, novodobnega tržiškega predmestja. Vendar se moram prej z besedo ustaviti na 675 m visokem griču, na katerem

Pomnik sedmim padlim borcem VDV pri hiši Hudi graben št. 3. Spominska plošča je vdolana v vrh lepo zasajenega skalnjaka.

Razstava ob natečaju ZN Drulovka

Kranj-Včeraj popoldne so v avli skupščine občine Kranj odprli razstavo natečajnih rešitev za zazidalni načrt Drulovka. Do roka, to je do 21. septembra letos je prispelo šest ponudb, od katerih je žirija, ki jo je imenoval razpisovalec natečaja Komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Kranj, nagradila dve ponudbi, ki sta najbolj ustrezali razpisanim kriterijem ocenjevanja. Najboljšo ponudbo je po mnenju žirije poslalo Projektivno podjetje Kranj, drugo mesto pa je prisodilo Zavodu za izgradnjo trga revolucije Ljubljana. Poleg obeh nagradjenih natečajnih del pa bodo do ponedeljka, 6. novembra, na ogled tudi vsa ostala natečajna dela za zazidalni načrt Drulovka.

V Kranju se tako pravzaprav prvič dogaja, da se zazidalni načrt za stanovanjsko sosesko izbira iz ponudb na natečaj. Nova stanovanjska soseska Drulovka bo zrasla na okoli 20 hektarih za kmetijstvo neuporabne zemlje: gozd v tem predelu ni primeren za gospodarno izkoriščanje v bližini bo zgrajena tudi kranjska čistilna naprava, tako da komunalna ureditev ne bo problem. Prav tako je področje tudi dokaj blizu kranjske industrije. Za individualno stanovanjsko gradnjo je na tem kompleksu predvidenih okoli 10 ha, to je za približno 200 hiš, del stanovanjskih površin pa je predviden tudi za blokovno gradnjo, to je za okoli 140 stanovanj. L. M.

RIBIČI VABIJO NA PREDAVANJE

Kranj - Ribiška družina Kranj prireja v petek, 30. oktobra ob 17. uri v prostorih Ribiške družine na Stritarjevi cesti v Kranju predavanje o varstvu voda. Predaval bo dr. Avguštin Lah, priznani strokovnjak za varstvo okolja.

OBVESČEVALEC VUČKO 14 Jelo Peternelj

OBVESČEVALEC VUČKO 14 Jelo Peternelj

POSADKA V MESTU JE MOČNO OKRNIJENA, GLAVNINA HITLERJEVIH ENOT JE NA FRONTI, MEDTEM KO SO ENOTE NEDICEVE - SRBSKE DRŽAVNE STRAŽE - NAZADNE ZARADI OZERTVITVA IN PANIKE.

PONOVNO ČESTITAMO, POIŠČITA TAK POLOŽAJ, DA BOSTA OB NAPADU NA MESTO PREK RADUSKE POSTAJE VODILA NAŠ TOPOVSKI OGENJ. IN TO NA NAJPOMEMBNEJŠE SOVRAŽNIKOVE.

VRSTI SPOROČIL SLEDI ODGOVOR...

IMAMO VSE POTREBNE PODATKE, OGLASILI SE BOMO VSAKO URO.

VUČKO NA SESTANKU Z AKTIVISTI...

VAROVALI BOSTE ELEKTRIČNO CENTRALO...

VUČKO NA ČETRTEM SESTANKU...

MED ULIČNIMI BOJI BOSTE IZ VAŠEC - DELA MESTA NAPADL SOVRAŽNIKA OD ZADAJ...

Poudarek gibalnim sposobnostim

V osnovnih šolah s prilagojenim programom učenci razvijajo predvsem svoje gibalne sposobnosti – Možnosti v okviru usmerjenega izobraževanja manjše – Spremljana delovna uspešnost bivših učencev – Vpliv omejitve zaposlovanja

Kranj – Osnovna šola s prilagojenim predmetnikom razvija predvsem učenceve spoznavne in gibalne sposobnosti, hkrati pa blaži in skuša popraviti težave in motnje otrokovega telesnega in duševnega razvoja. Tudi osnovna šola Helene Puhar svoje učence že od vsega začetka vzgaja tako, da bodo pri svojem prihodnjem delu čim bolj ročno spretni. V višjih razredih je usposabljanje manj povezano s poukom, zato na višji stopnji uvajajo temu ustrezne interesne dejavnosti, pa tudi sicer je učni program popolnoma zapolnjen z ročnimi deli.

V sedmem in osmem razredu imajo učenci tudi obvezno delovno prakso v eni od delovnih organizacij, s katerimi šola že dolgo sodeluje. Nekateri učenci pa so zaradi motenj v telesnem razvoju manj spretni in jim proizvodna praksa ne zadošča za spodbujanje njihovih gibalnih sposobnosti. Zanje pripravljajo še dodatno proizvodno delo, šola pa je letos jela urejati tudi lastno proizvodno delavnico.

Najposobnejšim otrokom je namenjen zahtevnejši program, da se potem morejo vključevati tudi v redne poklicne šole. Vanje se je doslej vpisalo več kot 34 odstotkov otrok, v zadnjih štirih letih 24 odstotkov. Kar praviloma te učence spremljajo začetne težave, vendar jih s svetovalno pomočjo pedagogov kmalu premagajo. Usmerjeno izobraževanje je žal zožilo možnosti teh otrok za nadaljnje šolanje, saj jim omogoča le usposobitev za poklice: pomočnika tekstilnega konfekcionarja, oblikovalca kovin in oblikovalca lesa. Na osnovni šoli Helene Puhar si želijo, da bi usmerjeno izobraževanje tem učencem namenilo več prilagojenih programov.

Šola pa se je v tesni povezavi z delovnimi organizacijami odločila za tako imenovano »deveto leto šolanja« za nekaj tistih učencev, ki zaostajajo v telesnem in duševnem razvoju, ki so emocionalno še premalo zreli za delo ali pa jih ovirajo kombinirane motnje. Šola tem otrokom deveto leto nudi osnovna znanja, hkrati pa se ob delu tudi že usposablja za svoj poklic.

Po končanem obveznem šolanju pedagogi spremljajo delovno uspešnost nekdanjega učenca, ki jim je bodisi potrdilo bodisi kritika šolskih vzgojnih »prijemov«. Analiza, lani opravljena med bivšimi učenci Osnovne šole Helene Puhar, ki delajo v Planiki, Iskri in Peku, je pokazala, da je več kot 20 odstotkov učencev zelo uspešnih, 63 odstotkov uspešnih in 17 odstotkov manj uspešnih. Slednji so predvsem tisti, ki žive v neurejenem okolju ali imajo osebnostne motnje; le-te še posebej usposablja, jih prezapolnjuje ali pa skušajo izkoreniniti vzroke, zaradi katerih so manj uspešni. Prve rezultate delovne uspešnosti pokaže navadno že praksa v sedmem in osmem

razredu. Ta že izdvoji tiste, ki zaostajajo in tiste, ki delovno visoko produktivni že dosegajo predpisane norme.

Skoraj vsi učenci se zaposlijo po redni poti. Pečica med njimi pa je težje zaposljivih in te preko skupnosti za zaposlovanje pošiljajo na usposabljanje ob delu. Večina jih ustrezno usposobljena v treh do šestih mesecih sklene delovno razmerje. Letos pa so omejitve zaposlovanja prizadele tudi te učence. V nekaterih delovnih organizacijah so polni predstojniki in se jih še vedno branijo, češ da jih ne bodo mogli prilagoditi. Večina pa si želi, da sedanje omejitve za te učence ne bi veljale, kajti delovnih mest zanje ne manjka. Šola in učenci si želijo isto, kajti sicer so jim zaprte še tiste skromne možnosti, ki so jih imeli do zdaj.

D. Žlebir

Delavnih deset let

Radovljica – Ob mednarodnem letu invalidov in ob 10-letnici dela je Društvo invalidov iz Radovljice v soboto, 24. oktobra, v Festivalni dvorani na Bledu pripravilo slavnostno akademijo. Na njej so se številnim članom društva pridružili tudi predstavniki sosednjih društev, predsednik Zveze društev invalidov Slovenije Konrad Pavli in gostje

samoupravnih organov občine Radovljica.

Slavnostni govornik Janez Smole, predsednik Občinskega sveta Zveze sindikatov, je prisotne spodbudil k razmišljanju o perečih vprašanih invalidnosti. Spregovoril je o skrbi za socialno šibke, pohvalil prizadevanja društva za odpravljanje gradbenih ovir, opozoril na družbeno obveznost pri omejevanju invalidnosti ter na aktivne invalide v delovnih organizacijah, ki so temeljni nosilec zagotavljanja pravic zaposlenim invalidom. Naglasil je, da morajo invalidi poiskati trden stik z ostalimi družbenopolitičnimi dejavniki in jim prilagajati svojo organiziranost, da jim ne bo težko v družbi uveljavljati svojih pravic.

Kratek oris dosedanjega delovanja radovljiškega društva je dopolnilo slovesno razvitje prapora; pokroviteljica je bila Veriga iz Lesc. Ob slovesni priložnosti so podelili priznanja osemnajstim zaslužnim članom društva invalidov Radovljica, trem članom sosednjih društev, ki so jih spodbujali in jim pomagali, ter šestim organizacijam, s katerimi tesno sodelujejo v želji po celovitem družbenem obsegu vprašanj invalidov.

Slavnostni večer so nadaljevali z bogatim kulturnim programom, v katerem so sodelovali moški pevski zbor iz Zasipja, recitatorji dramske skupine DPD Svoboda »Rudi Jedretič« iz Ribnega ter odrasla in pionirska folklorna skupina tega kulturnometniškega društva. Družabni večer je stekel v prijetnem vzdušju in tako je bilo obilo priložnosti za številne razgovor in izmenjavo mnenj.

D. Ž.

Sodelovanje invalidov

Aktiv invalidov iz Iskre Elektromehanike že nekaj časa tesno sodeluje z invalidi Elektrokovine v Mariboru. Za organizacijsko sodelovanje so imenovali tudi skupni koordinacijski odbor, v katerem se vsako leto izmenjata predsednika.

V začetku oktobra se je koordinacijski odbor sestal v Mariboru. Prisostvovali so mu tudi predstavniki invalidov in socialnih delavcev iz Marlesa in tovarne dušika iz Ruš. Na skupnem posvetovanju so ocenili dosedanje sodelovanje, izmenjali mnenja o doseženem, pretresali enotno problematiko nastajanja invalidnosti in razmišljali o nadaljnjem, še širšem povezovanju. V Marlesu in v Rušah so šele na začetku, kar se tiče urejanja položaja invalida v združenem delu, zato so izrazili navdušenje nad uspehi aktivov v Iskri in Elektrokovini in željo po sodelovanju z obema. Pogovorili so se o možnosti ustanovitve aktivov, ki naj bi v delovnem okolju nakazovali najnujnejšo problematiko invalidov, ki so še vedno zaposleni.

D. Ž.

Razmišljanje

Leto invalidov

Letos je leto invalidov, vendar to ni vzrok za pisanje tega prispevka. To leto se veliko dela, žal še več govori o njihovih problemih, obstaja bojazen, da bo po izteku tega leta še to delovanje zastalo.

Smo že sploh kdaj pomislili, kaj smo storili za duševno prizadetim ljudem ali za tiste z okvarami na gibalnih čutilih? Morda smo jih pogledali s pomilovanjem, kar so oni sprejeli kot ponižanje. Ne mislite, da to prazne besede! Kar odpravite se na pogovor s katerim izmed njih in občutili boste njihovo težnjo po enakopravni vključitvi v okolje, kar jim preprečuje prav to vaše pomilovanje. Stik z ljudmi je, kot pravijo nekateri med njimi, zadovoljiv, a je v veliki meri odvisen od tega, kako invalid – na primer paraplegik – premaga krizo, ko izve, da je dokončno invalid in ne bo mogel nikoli več hoditi. In ko si nenadoma priklenjen na invalidski voziček, se sreča s problemi, ki jih nekdo

Glavni problem paraplegikov so arhitektonske ovire za stik z ljudmi. Obstaja sicer zakon, da teh ovir ne sme biti, a kot kaže, ga nikjer ne spoštujejo. Tak hud primer je Zobozdravstveni dom v Kranju, torej zdravstvena ustanova, pa še vedno ni našel mesta za invalidski voziček. Tudi novi bloki na Planini imajo nešteto arhitektonskih ovir za paraplegike. Z muko premagajo tistih nekaj stopnic pri vstopu, potem jih reši dvigalo. A kaj, če je le-to v okvari? Tako še vedno čakamo na zrelost arhitektov. Če pogledamo kakšna je udeležba invalidov na raznih prireditvah, paraplegikov, vidimo, da jim je tudi družabno življenje zaradi gradbenih ovir domala nedosegljivo.

Te vrstice so nastale po pogovoru s paraplegikom Ladom. Lado pravi, da je njegov evin cilj dobro jesti, piti in kaditi, češ da drugega življenja tako ali tako nima več pričakovati. Se vam ta cilj, ali bolj »brezcilnost«, ne zdi dovolj otožna, da bi poskusili spremeniti vsaj svoj osebni odnos do invalida? Ne pogledjte torej invalida s pomilovanjem, ne dopustite, da nove stavbe gradijo z ovirami, da ponavljamo stare napake. Storimo kaj za to, da bi končno od besed prešli tudi na dejanja. S. D.

Zahteven program

Jesenice – Člani Društva invalidov Jesenice so za letos sprejeli zelo obsežen delovni program, ki zajema uresničevanje številnih nalog s področja socialne problematike, družabne in izletniške dejavnosti ter rekreacije in športa. Čeprav so do zdaj ves predvideni program dosegli in ga ponekod celo presegali, jih do konca leta vendarle čaka še veliko nalog.

V delovnem programu so jeseniški invalidi poudarili pomen mednarodnega leta invalidov, ki naj bi pomenilo vzvod za reševanje tovrstne problematike prihodnjega leta. Pod geslom »Popolno sodelovanje in enakost invalidov« so Jeseničani uresničili že vrsto nalog, obenem pa se zavedajo, da je še premalo aktivnosti pri uresničevanju osnovnih ciljev, ki si jih je zadal tudi Koordinacijski odbor za družbeni položaj in aktivnost invalidov pri predsedstvu republiške konference SZDL. Ti cilji so: pomagati invalidom pri telesnem in duševnem prilagajanju družbi, pospeševati vsa prizadevanja za zagotovitev ustreznega varstva, usposabljanja, skrbi in svetovanja invalidom, popolna vključitev v družbo, sprejemanje učinkovitih ukrepov za preprečevanje invalidnosti ter za rehabilitacijo invalidov, spodbujanje raziškovnega dela za olajšanje praktičnega sodelovanja prizadetih ljudi v vsakdanjem življenju, v katerega je zajeto tudi odpravljanje arhitektonskih ovir.

Člani jeseniškega društva redno obravnavajo te vrste problematiko in si tudi prizadevajo za njeno rešitev. Tega seveda ni moč doseči v kratkem času in tudi v letošnjem mednarodnem letu invalidov ne. Spodbudno pa je spoznanje, da je letos za vse omenjene probleme več

zanimanja in tudi volje do delovanja društva pa se srečujejo s kakšnimi težavami. Tako delo vsakokrat sloni le na namenihih posameznikov in se načrtno le malo uresničujejo. Jeseniško društvo tudi še vedno preveč osamljeno, vedno ni zadostnega sodelovanja s občinsko konferenco SZDL, socialnimi in drugimi službami zaposlenih invalidih je to še vedno rešeno. V jeseniški Zvezi je primer že več let deluje aktivno s strani invalidov. Prav v združenem delu čaka invalide še dosti posebej pri ustanavljanju aktivnosti tistih delovnih organizacijah, zaposlenih več kot 20 invalidov. Prav to nalogo je zajel tudi program jeseniškega društva, bodo morali uresničiti.

Prav tako bo v prihodnje povečal več aktivnosti v krajevnih ustanovah. Do zdaj so povsod ustanovili poverjeniške odbore, ki skrbijo za povezavo med društvom in svetom. Ponekod odbori že aktivno delujejo, treba pa bo še več aktivnosti pri odpravljanju arhitektonskih ovir, predvsem v mestnih in kjer gradijo nove stanovanjske stavbe.

Jeseniske invalide čaka konca leta še druge naloge, ki jih mora npr. njihova poverjeniška skupščina volitve. In srede bodo morali izbrati svoje organe. Pri tem so že zdaj na težave, saj je težko dobiti različen funkcij, kajti sedanjost so že preveč obremenjeni s svojimi nalogi. Pri koordinacijskem odboru društev invalidov Gorenjske in tudi dogovorili, da bodo pri razstavo ročnih del invalidov renjske. Predvidevajo, da bo stava ob dnevu republike.

Delo tolazi grenkobo

Ze zamlada je moral Lado Bratoš krepko zgrabit za delo, vse življenje ga je spremljalo in tudi zdaj, ko je že v petinsemdesetem letu, ne more odnehati. Eden tistih je, ki mu leta življenjske jeseni ne pomenijo mirnega, brezdelnega pokoja, ki mu brezdelje poraja le grenke misli in občutek odvečnosti.

Lado Bratoš je po rodu iz Pivke. Tam je preživel večino svojega življenja v službi železnice kot zaporničar, na stara leta pa ga je prineslo na Gorenjsko, kjer se je ustalil. Pred leti sta se z ženo bolno na srcu, preselila v Britof, vendar jima ni bilo dano dolgo uživati mirne harmonije skupne jeseni. Po ženi smrti se je osamljen in malce zagrenjen preselil v dom upokojencev, kjer si še danes kroji svoj vsakdan.

Da se je odločil delati tudi tu, ko je popolnoma poskrbljeno za varno in sorazmerno srečno življenje, je verjetno »krivo« njegovo dolgo delavno in dinamično življenje, želja, da bi videl tudi kak drug obraz, da bi zaslužil kak dodatni dinar za tobak in sadje, pa tudi, da bi pozabil na tegobe, ki ga že vse življenje spremljajo. Dve ženi je pokopal, oba otroka sta odšla v tujino in le še redki glasovi pričajo, da sta nekje, nikogar svojega nima več in tu v domu je izgubil upanje, da bi najavili kak obisk bližnjega. Pa vendar mu kdaj pa kdaj posije žarek samotarja, ki noče biti od nikogar odvisen, se rad povesele, ob zvokih harmonike pa kljub težkim nogam še vedno rad zapleše.

D. Žlebir

**CESTNO PODJETJE
KRANJ**

ponovno oglašja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih prosta dela in naloge:

SNAŽILKE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
- priložni delavec

Kot poseben pogoj za oglas del je določeno poskusno delo, ki bo trajalo tri mesece.

Pisne prijave je treba poslati v roku 15 dni po oglasu del v kadrovsko službo podjetja.

K prijavi je potrebno priložiti listine o tem, da prijavljeni kandidat izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v tem oglasu.

Izbira kandidata bo opravljena najpozneje v roku 10 dni po preteku oglasnega roka. Kandidati bodo pisмено obveščeni o izbiri.

zavarovalna skupnost triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri Delovni skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj ponovno objavlja prosta dela in naloge

ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV
s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Za opravljanje navedenih del in nalog morajo kandidati izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednji posebni pogoj:
- da imajo končano osnovno šolo in 1 leto delovnih izkušenj

Prošnjo je treba nasloviti na naslov Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, sektor za samoupravno organiziranost in kadre.

Rok za oddajo prošenj poteče 15. dan po objavi.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v roku 30 dni po poteku objavnega roka.

**UPRAVA ZA NOTRANJE
ZADEVE
KRANJ**

objavlja javno licitacijo

za prodajo
osebnega avtomobila
VW-GOLF, leto izdelave
1981, poškodovan, izključna
cena 110.000, din

Javna licitacija bo dne 28. 10. 1981 ob 14. uri v garaži UNZ Kranj, Cesta JLA 7. Ogled vozila je možen eno uro pred začetkom licitacije.

Interesenti morajo pred začetkom licitacije položiti 10 odstotkov kavcije od izključne cene.
Prometni davek plača kupec

Po zakonu o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS 1/81), 6. člena Družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva in 5. členu pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Škofja Loka ter sklepa 19. seje odbora za graditev z dne 13. 10. 1981 objavlja Samoupravna stanovanjska skupnost občine Škofja Loka.

RAZPIS

**za dodelitev posojil delavcem
in družbeno pravnim osebam
iz združenih sredstev vzajemnosti**

I. SPLOŠNI RAZPISNI POGOJI

1.

Razpisa se lahko udeležijo organizacije in njihovi delavci katerih temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti združujejo sredstva za vzajemnost pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Škofja Loka in imajo sedež v občini Škofja Loka, ne glede na to, kje imajo sedež njihove delovne enote ali stalno bivališče njihovi delavci in v skladu s 3. členom pravilnika.

Posojila so razpisana iz združenih sredstev vzajemnosti, njih podpisnice sporazuma združujejo pri Ljubljanski banki TBG poslovni enoti v Škofji Loki.

2.

Razpisana vrednost znaša:

- A. Za kreditiranje nakupa stanovanja v stanovanjskih blokih, ki bodo vseljiva v letu 1981 in 1982 din 30.000.000
- B. Kreditiranje družbeno usmerjene individualne stanovanjske gradnje v občini Škofja Loka din 8.000.000
- C. Kreditiranje gradnje in ostale individualne gradnje, prenove stanovanj in stanovanjskih hiš din 10.000.000

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

3.

Družbeno pravne osebe lahko dobijo posojilo, če izpolnjujejo pogoje 15. člena pravilnika.

4.

Delavci, delovni ljudje, upokojenci in invalidi lahko dobijo posojilo če izpolnjujejo pogoje 21. člena pravilnika. Posojilo za gradnjo, nakup stanovanja ali stanovanjske hiše izven občine Škofja Loka je možno dobiti, če TOZD ali DS da za to soglasje ter pod pogojem, da se delavec dnevno od 8 do 16 ur oziroma se bo vozil na delo iz kraja v katerem gradi, vozi oziroma kupuje stanovanje ali prenavlja stanovanjsko hišo ali stanovanje.

5.

Posojilo za gradnjo individualne stanovanjske hiše lahko dobi delavec, če ima dograjen objekt do III. gradbene etape, oziroma pri gradnji montažne hiše dokončano ploščo nad kletjo in sklenjeno pogodbo za dobavo montažnega dela hiše s proizvajalcem (skladno z gradbenim dovoljenjem). Pri prenovi se mora prosilec izkazati, da je opravil vsaj 50% del po predračunu izdelanem od vrednostno najmanj 50% del po predračunu izdelanem od gradbenega strokovnjaka.

III. LASTNA UDELEŽBA

6.

Organizacija, ki želi dobiti posojilo po tem razpisu mora udeleževati za lastno udeležbo najmanj 30% od predračunske vrednosti ali končne kupoprodajne cene, če znaša poprečni OD na zaposlenega v preteklem letu manj, kot povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega v republiki.

Organizacije, katere poprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega znaša več kot poprečni OD na zaposlenega v republiki, plača lastno udeležbo po naslednji lestvici:

- če presega popr. OD do 10% rep. popr. OD 35% last. idel.
- če presega popr. OD do 20% rep. popr. OD 40% last. udel.
- če presega popr. OD do 30% rep. popr. OD 45% last. udel.
- če presega popr. OD do 40% rep. popr. OD 50% last. udel.

Lastna udeležba temeljne organizacije združenega dela ali DS so stanovanjska sredstva sklada skupne porabe za stanovanjsko gradnjo skupaj s posojilom pridobljenim na podlagi vezave stanovanjskih sredstev pri banki. V lastna sredstva organizacije se šteje tudi lastna udeležba njenih delavcev ob dodelitvi najemnega stanovanja.

7.

Lastna udeležba za pridobitev posojila za gradnjo, nakup ali prenavo stanovanja ali stanovanjske hiše znaša najmanj 20% od predračunske vrednosti ali končne kupoprodajne cene ob upoštevanju standarda stanovanjske površine.

Osnova za določitev višine lastne udeležbe in višine posojila po tem pravilniku je razmerje med poprečnim OD na člana družine delavca v preteklem letu in med poprečnim OD na zaposlenega v SRS v preteklem letu.

Upoštevajo se vsi dohodki delavca in njegovih družinskih članov v preteklem letu.

Višina lastne udeležbe in znesek posojila, ki pripadata delavcu po tem pravilniku glede na doseženi OD na člana družine znašata: lestvica iz 28. člena pravilnika.

Znesek posojila je lahko nižji od navedenega v tem členu v primeru da TOZD ali DS delavčevega zakonca združuje sredstva vzajemnosti v drugi občini, ali ni podpisnik sporazuma o združevanju sredstev vzajemnosti. V takem primeru zakonec zaprosi do polovice pripadajočega posojila v občini, kjer njegov TOZD ali DS združuje sredstva vzajemnosti.

Za lastno udeležbo se štejejo namensko privarčevana sredstva, posojila na podlagi namenskega varčevanja za stanovanjsko graditev pri banki, stanovanjsko posojilo, ki izvira iz kakšnega drugega sodelovanja z banko, če ta posojila skupaj z ostalimi posojili ne presega skupne vsote posojil določene v 24. členu pravilnika, material, vloženo delo delavca in druga dokazljiva vlaganja v stanovanjski objekt.

IV. DRUGI POSEBNI POGOJI

8.

Odplačilna doba posojila iz združenih sredstev, ki jih najemajo TOZD in DS je odvisna od višine odobrenega posojila. Za organizacije, ki ne poslujejo z izgubo znaša odplačilna doba največ 10 let in je naslednja glede na odplačilna doba največ 10 let in je naslednja glene na procent posojila od predračunske ali končne kupoprodajne cene stanovanja: tabela 19. člena pravilnika.

Organizacijam, ki trenutno poslujejo z izgubo se glede na možnost odplačevanja odobrenega posojila iz združenih sredstev odloži pričetek odplačevanja kredita največ za dve leti, s tem da posojilo v celoti vrnejo najkasneje v 10 letih.

Taka organizacija mora praviloma pri razpisu dostaviti sanacijski program.

9.

Odplačilna doba posojila iz združenih sredstev, ki jih najemajo delavci za nakup, gradnjo in prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti znaša največ 19 let, če je povprečni OD na člana družine v preteklem letu enak oziroma manjši od poprečnega OD v SRS v preteklem letu.

Če presega poprečni OD

- na člana druž. do 10% rep. OD je odplačilna doba 18 let
- na člana druž. do 20% rep. OD je odplačilna doba 17 let
- na člana druž. do 30% rep. OD je odplačilna doba 16 let
- na člana druž. do 40% rep. OD je odplačilna doba 15 let
- na člana druž. do 50% rep. OD je odplačilna doba 14 let
- na člana druž. nad 50% rep. OD je odplačilna doba 13 let

Mesečna anuiteta od vseh posojil za isto stanovanje ali stanovanjsko hišo ne more biti nižja od mesečne stanarine za to stanovanje ali stanovanjsko hišo, ki bi jo posojilojemalec plačeval po predpisih o stanarinah.

Če se osebni dohodek delavca med odplačevanjem posojila bistveno zmanjša, lahko zaprosi stanovanjsko skupnost za stalno ali začasno znižanje plačila mesečnih obrokov ali za začasno odložitev plačila teh obrokov. Mesečni obroki se lahko tudi zvišajo, če se zviša poprečni OD na družinskega člana.

10.

Obrestna mera za posojilo je 4%. Po preteku 10 let od pričetka odplačevanja posojila se obrestna mera za neodplačano posojilo poveča za 2%.

11.

Višina posojila bo odvisna od števila upravičenih vlog. Posojilo, ki ga dobi delavec za nakup, gradnjo ali prenavo stanovanjske hiše ali stanovanja iz združenih sredstev lahko znaša največ 55% od predračunske ali končne kupoprodajne cene standardnega stanovanja.

12.

Za gradnjo in nakup stanovanj v družbeni in zasebni lasti se dajejo posojila le do vrednosti standardnega stanovanja s površino do 90 kv. m.

13. Vsak delavec lahko dobi ob pogojih, ki jih določa pravilnik in drugi akti stanovanjske skupnosti posojilo za standardno stanovanje za 1 do 4-člansko družino do 70 kv. m, če pa je dejansko število članov večje od 4 se standardna stanovanjska površina poveča za 15 kv. m na člana.

Delavec, ki kupuje, gradi ali prenavlja stanovanje ali stanovanjsko hišo, katerega standardna površina je večja od površine pripadajočega standardnega stanovanja, ne more dobiti po tem pravilniku posojila za del. stanovanjske površine, ki presega standardno površino.

14. Skupna vsota posojil, ki jih dobi delavec, ne sme presežati

- pri nakupu etažnega stanovanja 80%
- pri blokovni zadržni gradnji 80%
- pri zadržni vrstni hiši 80%
- pri zadržni individualni gradnji 75%
- pri gradnji individualne stanov. hiše 60%
- pri prenovi stanovanj in stanov. hiš 60%

15. Prednost za posojilo po tem pravilniku ima delavec, ki
- ima nižji poprečni mesečni dohodek na člana družine
- kupuje ali gradi stanovanje ali stanovanjsko hišo v okviru usmerjene ali zadržne stanovanjske gradnje,
- kupuje standardno stanovanje,
- ima višjo gradbeno fazo,
- bo z nakupom, dograditvijo ali prenavo stanovanja ali stanovanjske hiše sprostil družbeno stanovanje,
- ima daljšo skupno delovno dobo.

V. DOKUMENTACIJA

16.

Udeleženci razpisa morajo k vlogi za posojilo na predpisanem obrazcu; ki jih prosilci dobijo pri LB TGB Kranj PE Škofja Loka priložiti:

- a) Organizacije združenega dela:
 - sklep organa samoupravljanja o najetju in namenu porabe posojila
 - zagotovilo, da bodo vsako leto pri delitvi dohodka namenili ustrezna sredstva za odplačevanje posojila,
 - sklep o določitvi pooblaščenih podpisnikov,
 - kupoprodajno pogodbo pri nakupu stanovanja,
 - gradbeno dovoljenje z ustrezno dokumentacijo za gradnjo ali prenavo stanovanja ali stanovanjske hiše, oziroma potrdilo pristojnega organa občinske skupščine o priglasitvi in opisu del,
 - fotokopijo pogodb o vezavi sredstev pri banki,
 - fotokopijo posojilnih pogodb za že odobrena posojila, s katerimi bo plačana kupnina stanovanj,
 - plan v katerem je plan dohodka, finančni plan in plan finansiranja stanovanjske gradnje.

- b) Delavec - prosilec posojila:
 - kupoprodajno pogodbo overjeno na sodišču za nakup stanovanja,
 - gradbeno dovoljenje s tehnično dokumentacijo,
 - potrdilo pristojnega organa občinske skupščine o priglasitvi in opisu del, ki jih obsega prenova stanovanja oz. stanovanjske hiše,
 - predračun stroškov gradnje oziroma prenove stanovanjske hiše ali stanovanja in pregleda virov za pokrivanje stroškov,
 - zemljiškoknjižni izpisek,
 - fotokopije varčevalnih pogodb, če še niso bila odobrena posojila,
 - fotokopija posojilnih pogodb za že odobrena posojila
 - izjavo organizacije, da se lahko udeležijo razpisa.

VI. OSTALE DOLOČBE

17.

Vse informacije in sprejemanje zahtevkov po tem razpisu opravlja Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, PE Škofja Loka - stanovanjski oddelek, Titov trg 3/a, Škofja Loka do 27. 11. 1981 in sicer v ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure in v sredo od 8. do 16. ure.

O izidu natečaja bodo obveščeni vsi prosilci posojila najkasneje v 30 dneh po seji odbora za graditev stanovanj Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Škofja Loka

Pravilnik o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Škofja Loka je objavljen v prilogi današnjega izida »Glas« v Uradnem vestniku Gorenjske št. 30 z dne 27. 10. 1981.

Skladno z 10. členom »Pravilnika« je Odbor za graditev in finansiranje stanovanjske graditve pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Škofja Loka na svoji 19. seji dne 13/10-1981 za izračun kreditov določil naslednji kriterij cene: V primeru, da je končna cena kv. m stanovanja že znana se upošteva cena po pogodbi, kjer pa ni končne cene, in za individualno gradnjo, se upošteva za izračun cena din 25.000.- za 1 kv. m stanovanjske površine.

posl. Železnina Lesce
tel. (064) 75-194

NAJUGODNEJŠE V MURKI

za graditelje v mesecih novembru, decembru
in januarju pri nakupu cementa

PC 450 Trbovlje v vrečah s predplačilom
2.810,— din za tonó, fco tovarna in s ceno
na dan dobave.

PC 450 Anhovo v vrečah s predplačilom
2.917,— din za tonó, fco tovarna in s ceno
na dan dobave.

Vagonske pošiljke cementa so omejene, zato še danes pokličite poslovalnico
ŽELEZNINA LESCE, kjer se priporočajo za nakup.

ELEKTROMEHANIKA
JEKOVEC FRANC
Sortiljeva 21

objavlja proste delovne naloge in opravila

SAMOSTOJNEGA REFERENTA

za vodenje vseh administrativnih del samostojnega obratnika z dvostavnim knjigovodstvom pod sledečimi pogoji:

- ekonomska srednja šola,
- 2 leti delovnih izkušenj iz ustreznih knjigovodskih del,
- poskusno delo 3 mesece

Višina osebnega dohodka bo določena po dogovoru s sprejetim kandidatom.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: Jekovec Franc, Sortiljeva 21, Kranj.

Vsi prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbirnega postopka v zakonitem roku.

Podrobnejše informacije dobite po telefonu 25-110.

KOVINOSERVIS

Jesenice, Prešernova 15

Jesenice, 21. 10. 1981

V skladu z določili 150. člena Statuta in sklepa delavskega sveta DO KOVINOSERVIS JESENICE objavljamo

JAVNI NATEČAJ
za prodajo avtomobila
»ZASTAVA – KOMBI«
z neposrednim zbiranjem ponudb

1. Opis vozila:

Rabljeni osebni avto »Zastava – kombi TF furgon« s podolžno kabino s petimi sedeži, bencinski motor 1295 kub. cm – 45 KM, let izdelave 1976. Avto je rabljen, dobro ohranjen in v voznem stanju, tehnično pregledan in registriran do 4. 12. 1981.

2. Prodajni pogoji:

Cena avtomobila znaša 22.561,00 din (dvaindvajsetisočpetstošestdeset). Interesenti morajo pred odpiranjem ponudb položiti varščino v višini 10% prodajne cene na žiro račun številka 51530-11688 pri SDK Jesenice z oznako »varščina za nakup avtomobila« ter peti izvod naloga priložiti ponudbi, kot dokaz o plačilu varščine. Celotno kupno ceno je treba plačati ob sklenitvi pogodbe. Prometni davek in stroške prepisa plača kupec.

Ogled vozila je možen vsak delovni dan od 10. – 12. ure v prostoru Kovinoservisa. Ponudbe se bodo odpirale dne 13. 11. 1981 ob 13. uri v jedilnici DO. Pri odpiranju ponudbe so lahko prisotni vsi intereseenti, ki bodo do tega roka vložili ponudbo in plačali varščino.

Prednost pri nakupu ima družbeni sektor. Zastopniki pravnih oseb morajo imeti ustrezno pooblastilo za sklenitev pogodbe.

Kokra
KRANJ

VSE ZA ZIMO IN ZIMSKI ŠPORT

- konfekcija
- športna oprema

- novi modeli
- velika izbira

— VSE V ENI HIŠI

ŽELEZARNA JESENICE
C. železarjev 8

Po sklepu delavskega sveta TO Elektrode in na podlagi statuta TO za opravljanje del oziroma nalog, razpisna komisija temeljne organizacije delovne organizacije SZ Železarne Jesenice z n. sol. o. razpisuje dela in naloge

VODJE TO ELEKTRODE JESENICE, Jesenice

Poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, morajo kandidati za navedena dela izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo visoko šolsko izobrazbo in pet let uspešnega dela v industriji,
- da imajo moralno-politične in etične kvalitete ter aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev, v zaprti ovojnici, z oznako »za razpisano komisijo TO Elektrode« v 15 dneh po objavi na naslov: Kadroviski sektor Železarne Jesenice, 64270 Jesenice, C. železarjev 8

 metalka

Tovarna montažnega pribora in ročnega orodja
TOZD TRIGLAV TRŽIČ

objavlja naslednja dela oziroma naloge:

VODENJE TOZD TRIGLAV n. sol. o.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- VSI ali VŠI ekonomske, pravne ali tehnične smeri,
- 5 let delovnih izkušenj pri vodenju večjih organizacijskih enot,
- zaželeno izpolnjevanje pogojev za delo v ZT,
- znanje nemščine ali angleščine ter zaželeno vsaj pasivno znanje še enega svetovnega jezika,
- moralno-politične in etične vrline ter pozitiven odnos do samoupravljanja

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev s kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo na naslov: Metalka TOZD Triglav Tržič, Bistrica 132, s pripisom »Razpisna komisija«, v 15 dneh po objavi, v zaprti ovojnici.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po izbiri.

Industrija volnenih izdelkov
ZAPUŽE z n. sol. o.

TOZD Tekstilna tovarna Zapuže objavlja po sklepu
Delavskega sveta

JAVNO DRAŽBO
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev

1. TOVORNJAK TAM 5000 letnik 1971, v voznem stanju, izklicna cena 80.000 din
2. LUKNJAC KARTIC knjižnega stroja Soemtron Daro 384 izklicna cena 45.000 din

Javna dražba bo dne 10. 11. 1981 ob 11. uri v govorilnici delovne organizacije Zapuže 10 a.

Interesenti si lahko ogledajo predmete istega dne od 9. ure dalje.

Zainteresirani kupci morajo pred pričetkom dražbe položiti 10 odstotkov kavcije za predmet, ki ga nameravajo licitirati. Kavcija se položi pri tujakšnji blagajni računovodstva.

Dražba bo javna z ustim licitiranjem.

Komisija za delovna razmerja
TOZD OSNOVNE ŠOLE
TONE ČUFAR JESENICE

objavlja prosta dela in naloge:

UČITELJA
ZA ZGODOVINO IN DMV
za določen čas s polnim delovnim časom od 11/11 1981 do 30/6 1982. Pogoji: PRU

UČITELJA ZA ZEMLJEPOSREDOVANJE
za določen čas s polnim delovnim časom od 24/11 1981 do 30/6 1982. Pogoji: PRU

UČITELJA ZA ZGODOVINO IN ZEMLJEPOSREDOVANJE
za določen čas s polnim delovnim časom od 18/12 1981 do 30/6 1982. Pogoji: PRU

Prosta dela se objavljajo za nadomeščanje delavk na polni delovni dopustu.

- administratorke za določen čas s polnim delovnim časom od 1/11 1981 do 30/6 1982. Pogoji: PRU

Pogoj: dve ali štiriletna administrativna šola. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za navedena dela in naloge sprejemamo 15 dni po objavi.

DOM UPOKOJENCEV
Dr. FRANCETA BERGELJA
Jesenice

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom

FIZIOTERAPEVTA

Poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višji zdravstveni tehnik fizioterapevt, po možnosti strokovnim izpitom in 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe in dokazila v 15 dneh po objavi na naslov: Dom upokojencev dr. Franceta Bergelja, Jesenice, za razpisano komisijo.

KOP

KOVINSKO
PODJETJE
KRANJ p.o. Šuceva ulica 27

Komisija za delovna razmerja KOP Kranj, na podlagi predhodnega sklepa objavlja oglas

za opravljanje del oziroma nalog za nedoločen čas

1. OPRAVLJANJE KLJUČAVNIČARSKIH DEL
2. OPRAVLJANJE MANJ ZAHTEVNIH KLJUČAVNIČARSKIH DEL
3. OPRAVLJANJE ENOSTAVNIH KLJUČAVNIČARSKIH DEL

Kandidati morajo za opravljanje del oziroma nalog poleg splošnih pogojev določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod točko 1 da imajo končano poklicno šolo ključavničarske smeri
- pod točko 2 da imajo nepopolno poklicno šolo oziroma ustreznih tečaj
- pod točko 3 da imajo končano osemletko ali vsaj 6 razredov osemletke in eno leto delovnih izkušenj v kovinarski stroki

Za opravljanje del oziroma nalog je določeno 2 mesečno poskusno delo.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev dostavijo v 15 dneh po objavi oglasa v časopisu GLAS, na naslov KOVINSKO PODJETJE KRANJ, ŠUCEVA 27, 64000 Kranj.

MALI OGLASI telefon 23-341

PRODAM

Prodajam SNEŽNE VERIGE (kramparice) za traktor »Universal« ali »Store« (nastar, Zg. Sorica 2) 10453

Za DAN MRTVIH vam nudimo KRIKANTEME – velikocvetne, PAJKOVCE in MARJETE v vseh barvah ter posebno narečila za ARANŽMAJE, VRTNARIJA V SENCURJU 10042

Novi trofazni CIRKULAR za žaganje debelih drv z motorjem 3 kW, ugodno ceno, 8. marca 56, Kamnik 10173

Prodajam 5 mesecev brejo TELICO silniško, težko 450 kg, Železniki, Češnji, 10177

KRIKANTEME – velikocvetne, PAJKOVCE in raznobarvne MARJETKE vseh nadi VRTNARIJA GOMZI v Podgorci na Gorenjskem. Ljubitelje teh stvari nam na ogled nasada. 10180

Prodajam ZELJE v glavah. Sp. Brnik 3. 10324

Prodajam malo rabljen otroški športni stolček, cena 1.300 din. Gnjatovič, Puharja 2, Planina, Kranj, telefon 10413

Prodajam KRAVO tik pred telitvijo, 12. Cerklje 10414

Prodajam rabljen GRADBENI LES, 19/a, Vodice 10415

Prodajam barvni TELEVIZOR horizont, naj kot eno leto. Ogled vsak dan od 15 ure. Naslov v oglašnem oddelku 10416

Prodajam OVNA. Polica 6, Naklo 10417

Prodajam traktorski PLUG IMT. Pševica 16, Cerklje 10418

Prodajam 10 prm bukovih DRV. Lesjak, 22, Jesenice 10419

Prodajam globok OTROŠKI VOZIČEK, Staretova 34, Kranj – Čirče 10420

Prodajam krzveno JAKNO in fantovske KONFEKCIJE. Informacije po telefonu 26-107 vsak dan po 10421

Prodajam 4-5 ton REPE za kisanje ali Voklo 3 10422

Prodajam 2 OKNI glin nazorje, 120x140, Jube, Dopolovče 21, Žirovnica 10423

Prodajam PUJSKE, po 20 kg težke, Ivan, Hudo 10, Tržič 10424

Prodajam solton rocky, nove, s popolno glasovno spremljavo, klavirjem, spopredajam za 40.000 din. V račun gradbeni kredit. Kavčič, Dolina 10425

Prodajam TELEVIZOR iskra minirama star eno leto, cena 5.500 din in AVO 750 lux, staro 4 leta, prevožen 10.000 km, registrirano do avgusta. Ogled vsak dan od 15 ure dalje. Nenad, Gasilska 9, Senčur 10426

Prodajam novo MOSKO OBLEKO iz tkanine, volne in moške DRŠALKE št. 42-43. Telefon 22-727 od 15 ure 10427

Prodajam AMOFON connoisseur –BD 1. SAU 2, FOTOAPARAT zenit E. AKTIV 2-58 helios, TELEOBJEKTIV 2,8/135 MC, UV in rumen svetla FOTELJA in maturantsko obleko, poceni prodajam. Informacije od 18. do 20. ure po tel. 22-037, Ul. 1. avgusta 7, Kranj 10432

Prodajam OBŽAGAN LES za ostrešje, C. Svobode 30, Bled, tel. 77-529 ods. dalje 10433

Prodajam STROJ za plastiko BOY 15, 1974, prenovljen. Gubanc Sonja, 66 10439

Prodajam motorno KOSILNICO BCS, novo. Telefon 44-572 10440

Prodajam suha bukova DRVA. Naslov v oglašnem oddelku. 10441

Prodajam 200 kosov TRAVNIH PLOŠČ (betni) in komplet NARODNO in DEŽNIKE. Urh, Breg ob Savi 10442

Prodajam KRIKANTEME – velikocvetne, PAJKOVCE in MARJETE. Sr. Predvor 10443

Prodajam suha bukova DRVA. Sp. 156 10444

Prodajam PUNTE in BANKINE. Kranj, Zagorja 23, tel. 23-291 10450

Prodajam tovorno PRIKOLICO KLOP. Šušteršič, Zg. Bitnje 213. 10450

Prodajam lepo lahko dobite pri 10451

Prodajam hladilno SKRINJO LTH 380 L. 22-178 10452

KUPIM

Prodajam 30 SALONITK. lahko rabljene. Trstenik 45 10437

Prodajam ZAGO za razrez HLODOV. Ciril, Breznica 5, Škofja Loka 10448

VOZILA

Prodajam 750, letnik 1975, ugodno prodajam. Triplat, Studenčice 16, pošta Lesce 10428

Prodajam RENAULT 16 TL, letnik 1970, ugodno ceno. Prosen Jože, C. na Klanec 27, 10428

Prodajam ŠKODO 120 LS, letnik 1979, 22.000 km. Zlato polje 16/a 10429

Prodajam dobro ohranjenega SPAČKA MARIJA brez motorja; ali prodajam motor zanj. Luže 33, Senčur 10430

Prodajam osebni avto ŠKODA 110-R, november 1976. Benedičič Rajko, 21, Podnart 10431

Prodajam SIMCO 1100, letnik 1972, novo do marca. Trček Ivan, Nova Zori 10433

Prodajam DŽIP companjolo AR 25, 064-45-044 10434

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1976, informacije po tel. 25-225 ali ogled pri Planina 16, Kranj v delavnikih ur ali v soboto in nedeljo dopoldne 10435

Prodajam MOTOR in ostale dele od RENAULT 8, Debeljak, Koširjeva 13, Škofja Loka 10445

Prodajam RENAULT R-5, Bilban, Vo. Ljubljana 10446

Prodajam ZASTAVO 1300, lahko komplet za rezervne dele, letnik telefon 064-61-155 10447

Prodajam FIAT 126 P letnik 1977. Informacije na tel. 21-336 dopoldne.

STANOVANJA

Nujno iščem SOBO za določen ali nedoločen čas. Sem zaposlena. Sporočite po tel. 064-21-648 od 17. do 19. ure 9657

Mlado dekle išče SOBO z možnostjo kuhanja v Škofji Loki ali bližnji okolici. Naslov v oglašnem oddelku. 10449

OBVESTILA

OKRASNO DREVJE ZA VRTOVE:
Srebrne smreke, črne smreke in cedre ter ciprese za ograje, dobite pri Kanceliji, Kranj, C. Kriškega odreda 12/a (takoj za št. 12) v bližini Vodovodnega stolpa 10410

Solidno in po zmernih cenah opravljam vsa PLESKARSKA DELA. Pod šifro: Hitro in zanesljivo 10390

DO KOVINOSERVIS JESENICE

Odbor za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge za:

- 1. 1 PROJEKTANTA
- 2. 1 KONSTRUKTERJA

Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

pod 1.
– višja ali visoka strokovna izobrazba strojne smeri
– 35 mesecev delovnih izkušenj
Poskuno delo traja 3 mesece.

pod 2.
– srednja strokovna izobrazba strojne smeri
– 27 mesecev delovnih izkušenj
Poskuno delo traja 3 mesece.

Stanovanjski problem se rešuje v skladu s pravilnikom.

Ponudbe za objavljena prosta dela in naloge, naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi razpis na naslov: KOVINO-SERVIS JESENICE Prešernova 15, Jesenice.

Vlogam naj priložijo dokaze, da izpolnjujejo zahtevane pogoje. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku objave.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

n. sol. o., Kranj, Cesta JLA 2

TOZD KOMERCIALNI SERVIS KRANJ

oglašja na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja prosta dela oz. naloge:

PREVZEM IN IZDAJA BLAGA TER VZDRŽEVANJE BLAGA IN SKLADIŠČA

v delovni enoti Zastopstva in konsignacije

Posebni pogoj:
mehanic kmetijskih strojev, 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pismene prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, Cesta JLA 2, v 15 dneh po objavi.

MARIJA PRIMC

Cesta na Klanec 3 Kranj (v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Se priporočam!

ZAPOSLITVE

Zaposlitev dobi KV KUHARICA. Ponudbe po tel. 23-484 10438

Elektro Gorenjska, delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije, n.sub.o., Kranj, C. JLA 8

TOZD ELEKTRO KRANJ, n.sub.o., KRANJ, Ulica Mirka Vadnova 3

Komisija za delovna razmerja objavlja dela in naloge

1. KV ELEKTROMONTERJA – 3 delavce za področje Podbrezj, Škofje Loke in Železnikov

Pogoj:
– poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednji pogoj:
– poklicna šola elektro stroke

2. KV KLJUČAVNICARJA – 1 delavec za ključavničarsko delavnico Kranj

Pogoj – poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednji pogoj:
– poklicna šola kovinske stroke

3. GRADBENEGA TEHNIKA – 1 delavec za gradbeno operativno

Pogoj – poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednja pogoja:
– srednjo tehniško izobrazbo (gradbeni tehnik)
– 5 let delovnih izkušenj

4. SNAŽILKE – 1 delavec za čiščenje poslovnih prostorov na Primskovem

Pogoj – poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidatka izpolnjevati še naslednji pogoj:
– osnovna šola

Delovno razmerje za objavljena dela in naloge sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z opisom dosedanjih del in dokazili o izpolnjevanju pogojev izobrazbe na naslov: TOZD ELEKTRO KRANJ, Kranj, Ul. Mirka Vadnova 3.

Rok prijave je 15 dni po oglasu. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri prijavljenih kandidatov v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Informacije na naslov: TOZD Elektro Kranj, Kranj, Ulica Mirka Vadnova 3.

ALPETOUR

Tozd potniški promet KRANJ

OBVEŠČA

cenjene potnike, da bo na dan 31. 10. 1981 in 1. 11. 1981 vozil izredni avtobus na relaciji GLOBUS – POKOPALIŠČE – GLOBUS in sicer v Kranju:

GLOBUS	8.30	9.30 do 16.30	vsako uro
AP Kranj	8.32	9.32	16.32
Dijaški dom	8.34	9.34	16.34
Zdravstveni dom	8.35	9.35	16.35
Vodovodni stolp	8.37	9.37	16.37
Primskovo	8.39	9.39	16.39
Ručigajeva PETROL	8.40	9.40	16.40
POKOPALIŠČE	8.42	9.42	16.42
Planina trgovina	8.44	9.44	16.44
Planina šola	8.46	9.46	16.46
Evropa	8.48	9.48	16.48
GLOBUS	8.50	9.50	16.50

in avtobus na relaciji KOMUNALNA CONA – KRANJ AP – STRAŽIŠČE – BITNJE in obratno v soboto do 17.00 in v nedeljo od 8.20 do 17.00.

V ŠKOFJI LOKI:

31. 10. 1981 po ustaljenem voznem redu in dodatno popoldne

odhod iz Podlubnika:	15.00	16.00	17.00
odhod iz Lipice:	15.14	16.14	17.14

1. 11. 1981

odhod iz Podlubnika:	8.30	9.00	10.00	11.00	13.30	14.00	14.30	15.00	16.00	17.00
odhod iz Lipice:	8.44	9.14	10.14	11.14	13.44	14.14	14.44	15.14	16.14	17.14

V globoki žalosti sporočamo, da nas je v 79. letu starosti tiho zapustil naš dragi

TINE ČOP

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 28. oktobra 1981, ob 15.30 na kranjskem pokopališču.

Žalujoči: žena Kati, hčerki Majda in Eva z družinama ter drugo sorodstvo

Kranj, Šibenik, Škofja Loka, Wolfsberg, Žirovnica, Ljubljana, 26. oktobra 1981

Sporočamo žalostno vest, da je umrl dolgoletni član našega kolektiva

SREČKO KURALT

vodja skladišča

Od pokojnika se bomo poslovili v torek, 27. oktobra 1981, ob 16. uri na pokopališču v Lipici pri Škofji Loki

OHRANILI GA BOMO V SPOMINU!

Člani kolektiva in družbenopolitične organizacije GRADISA – TOZD Lesno industrijski obrat Škofja Loka

Semenski krompir bi lahko izvažali

Pridelovalci vedo, da ni vsak »semenski« krompir res semenski, saj je le-ta zaradi posebnega gojenja neprimerno dražji – Z načrtovano investicijo hitrega razmnoževanja semenskega krompirja bi kranjski KZK, toz Kmetijstvo lahko ponudil jugoslovanskemu trgu toliko »elite«, da uvoz ne bi bil več potreben – Po pridelovanju krompirja, tega za žitaricami najpomembnejšega pridelka, smo še vedno na repu v Evropi

Kranj – V bližini sedanjega skladišča za krompir Kmetijsko živilskega kombinata Kranj v Senčurju bodo prihodnje leto začeli graditi objekt za hitro razmnoževanje izvornega krompirja. Celotna investicija, ki naj bi bila dokončana še v tem srednjeročnem obdobju, bo veljala okoli 70 milijonov din.

Ideja, da bi pri nas sami pridelovali izvozni krompir, ni nova. Znano je sicer, da imamo v Jugoslaviji 38 vrst krompirja, najbolj razširjenih in gospodarsko pomembnih pa je le okoli 8 sort. Krompir ima namreč poleg dobrih lastnosti, ki jih spoznamo na krožniku – tudi vrsto slabih, ki povzročajo pridelovalcem veliko preglavic: gomoljasta rastlina, ki se ne razmnožuje s svojim nadzemnim semenom, se kaj rada izrodi, napadajo jo številne bolezni in podobno, z gomolji pa se slabe lastnosti prenašajo naprej. Pri nas le v Dalmaciji vsako leto dosledno zamenjajo semenski krompir, saj bi posajeni gomolji prejšnjega pridelka dali izredno slabo letino. V drugih, za krompir bolj primernih področjih pa seme zamenjajo le občasno, saj se zadovoljijo kar s »semenskim« krompirjem, ki so ga sami pridelali.

»Prav zato smo po pridelku krompirja na repu v Evropi,« meni dr. Miloš Kus s Kmetijsko živilskega kombinata Kranj. »Semenski krompir je seveda dražji, saj se tudi goji drugače, razen tega pa ga pri nas še vedno premalo pridelamo. V Sloveniji potrebujemo iz uvoza kako tretjino vsega semenskega krompirja, ostalo jugoslovansko tržišče pa je glede semenskega krompirja v celoti odvisno od uvoza. Semenski krompir naših domačih sort, kot sta igor, vesna, seveda pridelujejo sami, nekaj tudi znanih tujih sort, za nekatere tuje sorte, ki jih prav tako pridelujemo pri nas, pa semenskega krompirja nismo sposobni vzgojiti.«

KZK Kranj, toz Kmetijstvo, je letos že napravil prvi korak, da bi lahko sami pridelali vse izvorno seme, še več – lahko bi ga celo izvažali, predvsem na Bližnji vzhod. Čeprav v KZK poudarjajo, da je postopek hitrega razmnoževanja krompirja še v poizkusni fazi, ob

sedanjem uspešnem delu ne dvomijo, da zamisel ne bi uspela. S tem postopkom – namreč hitrim razmnoževanjem izvornega krompirja – bi lahko zadostili vsem jugoslovanskim potrebam po semenskem krompirju in bi ga lahko povsem črtali z uvoznega seznama.

Da se da krompir gojiti v epruveti, so dokazali v Franciji. Znanstveniki so iz enega dela krompirjevega kaliča v sedmih mesecih namnožili 800.000 rastlin. To je seveda mogoče le v kontroliranih pogojih rastlinjaka, ne pa na »odprti« njivi ob vseh vplivih vremena in holezni.

»Zadovoljni bi bili, če bi nam uspelo iz kališča v prav tako kontroliranih pogojih namnožiti 1000 do 2000 rastlin semenskega krompirja. Laboratorijska rast se je za sedaj posrečila, naslednja faza pa je rastlinjak, kjer se v prostoru s klimatskimi napravami rastline privajajo na normalne pogoje rasti. Končni postopek pa je prenos rastline v plastinjak – pokrit prostor, kjer rastlina končno naredi gomolje in imamo semenski krompir z najboljšimi lastnostmi. Klasična njiva namreč za izvorni krompir ni najbolj primerna,« pravi dr. Kus. Pri nas doslej takšnega načina nismo poznali in gre torej za pionirsko delo na tem področju; znano pa je, da na primer v Mostarju na podoben način množijo sadike nageljnov.

Obenem pa bodo v KZK, ki pri dosedanjem pridelovanju semenskega krompirja vseskozi sodeluje z ljubljansko Semenarno, preizkušali tudi nove načine ugotavljanja zdravstvenega stanja krompirja. Gre za eliso – enega najmodernejših testov, ki ga uvajajo v sodelovanju z virološkim laboratorijem medicinske fakultete v Ljubljani.

I. M.

Praznik pod Blegošem

Telefon in avtobus

V Leskovici so v nedeljo predali namenu novo zgrajeno telefonsko omrežje in v vas je pripeljal prvi avtobus – 234 krajanov je zbiralo denar za 20 telefonskih priključkov – Pohvala gradbenemu odboru in predsedniku Alojzu Štremfiju – Izredno pripravljen program so pripravili Gorenjevaški okteti ter učenci osnovne šole Leskovica in Gorenja vas s pesmicami o telefonu

Leskovica – Kjer je volja, je moč in so uspehi. Da pregovor velja, so dokazali prebivalci podblegoških vasi v Poljanski dolini, ki so v nedeljo proslavili kar dve za te višinske kraje izredno pomembni pridobitvi: napeljavo telefonskih priključkov v vse, tudi najbolj oddaljene vasi in avtobusno povezavo z dolino. Za obe so morali krepko pljunuti v roke in veliko prispevati v denarju, hkrati pa so znali k financiranju pritegniti tudi organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti.

»Ko smo se leta 1979, na željo krajanov odločili o gradnji telefonskega omrežja v podblegoških krajih,« je dejal slavnostni govornik, direktor kranjskega PTT podjetja Henrik Peternej, »smo se za investicijo, ki z našega stališča ekonomsko ni zanimiva, odločili predvsem zaradi izredne pripravljenosti krajanov, da kar se more največ naredijo sami in zberejo tudi

potrebna sredstva. Vrednost zgrajene telefonske mreže med Hotavljami in Leskovicco z odcpeji za Mlako, Sušo, Kopačnico in Krnice je 4 milijone dinarjev. PTT Kranj je dala 700.000 din, SIS za ptt promet 600.000 din, RSLO 350.000 din in občinski svet za LO 150.000 din, kar je zadoščalo za pokritje stroškov materiala, strokovnega dela in prevozov.«

Razliko, skoraj 2,2 milijona dinarjev pa so prispevali krajevna skupnost Gorenja vas, organizacije združenega dela in krajanji z denarjem, delom in materialom. Svoj prispevek so dale skoraj vse toz, kjer so zaposleni krajanji vasi leskoviške okolice: Marmor, Tehnik, Gidor, Etiketa, Alpina, Jelobor in Termika.

Izredno pomemben je bil prispevek krajanov in sicer je vsak lastnik hiše prispeval 1.000 din, lastnik počitniške hišice 2.000 din, delavci eno leto po 3 odstotke od osebnega dohodka in upokojenci 3 odstotke od pokojnine, kmetje 1.000 din kmetijske dejavnosti, obrtniki 2.000 din, vsak delazmožni krajan 20 ur prostovoljnega dela pri izkopu jam, ozemljitvi ter zasipavanju, vleki kabla in presekih gozda, lastniki traktorjev po 5 ur prevozov drogov in opreme, lastniki gozda najmanj 3 do 10 drogov.

Naročniki telefona, tisti, ki so dobili telefon v hišo pa še posebej 20.000 oziroma 25.000 din, s tem, da so priključek telefona plačali posebej in razen tega dali še 10 drogov in delali so toliko časa, kot je bilo potrebno za izgradnjo.

Čeprav so predvidevali, da bo investicija sklenjena leta 1983, gre prav prizadevnosti vsem, ki so v akciji sodelovali, predvsem pa gradbenemu odboru in njegovemu predsedniku Alojzu Štremfiju, ki je z značilno poljansko trmo vodil akcijo, zahvala, da je bil zadnji telefon priključen dve leti prej. Na celotnem območju je vključeno v promet 20 telefonov, kar pomeni, da je vsak priključek veljal skoraj 200.000 dinarjev.

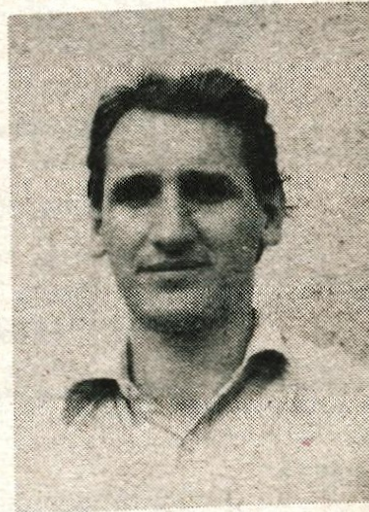
Druga, nič manj pomembna pridobitev, je nova avtobusna povezava z dolino. Da je avtobus pripeljal do Leskovice, je bilo potrebno najprej razširiti in urediti cesto od Kopačnice do Leskovice in od 2. novembra dalje, bo odpeljal vsak dan nekajkrat do Hotavlj in Gorenje vasi. Posebno so ga veseli delavci in šolarji, ki so do sedaj morali v dolino peš ali z osebnimi avtomobili.

L. Bogataj

GLASOVA ANKETA

Prvonovembrsko cvetje

»Cvetlice poklanjamo drug drugemu ob raznih priložnostih. Tudi kadar se spominjamo ljudi, ki jih ni več med nami, skušamo naš odnos do njih izraziti s šopkom rož. Najbolj zasijpljemo grobove s cvetjem ob 1. novembru, dnevu mrtvih. Namen tokratne ankete sicer ni poizvedovanje o smiselnosti takšnega početja, niti iskanje vzrokov za darovanje rož niti ugotavljanje pogostosti nakupa cvetja. Odgovori proizvajalcev in prodajalcev cvetja na naša vprašanja, kako so v zadnjih dneh založeni z njim, kolikšno je povpraševanje in kako se giblje cene rož, vendarle posredno odkrivajo tudi naše navade. Pred dnevom mrtvih bi namreč prav vsi radi okrasili grobove s kar se da lepimi (ponavadi tudi dragimi) rožami. In kaj nam ponujajo v nekaterih gorenjskih vrtnarijah in cvetličarnah?»

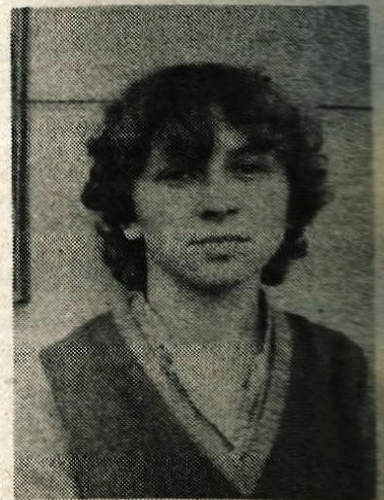

Marjan Bajtel, tehnolog v vrtnariji TOZD KZK Kranj Kmetijstvo: »Od cvetja za sedanjega letni čas vzgajamo v glavnem krizanteme, vseh skupaj je okrog 22 tisoč stebel. Imamo bele in rumene velikocvetne krizanteme pa večbravne pajkovec in marjetke. Vejica slednjih stane danes (23. oktobra – opomba pisca) 25 dinarjev, cvet nageljna, na primer, pa je 10 dinarjev. Prihodnji teden, od 26. oziroma 27. oktobra, bodo cene cvetja, predvsem pa krizantem, nekoliko višje. Določajo jih veliki proizvajalci, drugi se jim le prilagajamo. Do višjih cen cvetja v določenem obdobju prihaja zlasti zaradi neenakomernega povpraševanja po posameznih vrstah med letom.

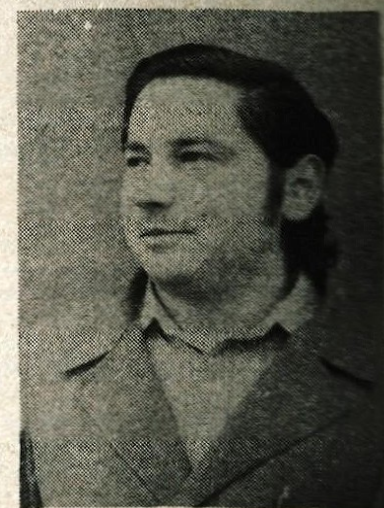
Zadnje dni je precej povpraševanja po suhih in svežih nagrobnih aranžmajih; ti stanejo od 400 do 2000 dinarjev. Naročili so jih že okrog štiristo in verjetno jih bodo še enkrat toliko. Razen naših krizantem prodajamo tudi cvetje od drugod, razne posode, sveče in zemljo. Po naročilu prav tako presajamo in urejamo cvetlične nasade.«

Magdalena Černe, prodajalka v cvetličarni blejske kmetijske zadruge na Bledu: »Že sedaj smo kar dobro založeni z raznim cvetjem, v prihodnjih dneh pa ga bomo dobili še večje količine. Naročenih imamo okrog 800 cvetov velikih krizantem, prek 4000 pajkovec, prav toliko nageljnov in nemalo zelenja. Vse cvetje nam v glavnem dobavlja ljubljanska Agraria, ki ga kupuje pri velikih proizvajalcih.

Današnje cene, pajkovec in marjetke so po 35, nageljni pa po 9 dinarjev, se bodo v tednu pred prvim novembrom prav gotovo

povečale, vendar še ne vemo za koliko. Nekateri kupci že naročajo cvetje in aranžirane šopke večina pa se bo odločila za nakup predvsem krizantem, zadnje dni oktobra. Takrat, tudi v soboto, bo naša cvetličarna odprta od jutra do večera, zato mi bo pri prodaji pomagal kdo od delavcev iz naše vrtnarije. Sicer med letom v cvetličarni nimamo prevelikega obiska; morda tudi zato, ker sta na Bledu poleg treh vrtnarij le dve zasebni cvetličarni.«

Miro Sitar lastnik cvetličarne Zvonček na Jesenicah: »S cvetjem se oskrbujemo pri proizvajalcih: na Čatežu, v Brečah, Gorici in Splitu. Od taborja bomo v tednu pred dnevom mrtvih dobili okrog tisoč velikocvetnih krizantem, še enkrat toliko pajkovec, od 8 do 10 tisoč nageljnov, petsto vrtnic in še drugega rezanega cvetja. Rastlin pripravljene šopke, za katere že sprejemamo naročila, postavimo tudi okrasne grmičke, posode in sveče.

Cene cvetja se od enega do drugega proizvajalca razlikujejo. Pri nas je prodajna cena za 250 dinarjev višja od nakupne. To predvidevamo, da bo cvet velikih krizantem stal okrog 30 dinarjev, vejica pajkovec od 35 do 40 dinarjev, nageljni, ki so po 30 dinarjev, pa bodo do tri dinarje dražji. Cen v drugih dveh cvetličarnah in vrtnariji na Jesenicah ne poznam, ker se o njih vsak odloča sam.

Glede povpraševanja v naših cvetličarni, ki je ob delavnih dneh odprta med 8. in 18. uro in v sobotah do 12. ure, lahko povem, da je skoraj vse leto stalno. Znatno se poveča zlasti pred 1. novembrom, zato bomo delali v soboto cel dan in po potrebi tudi v nedeljo.«

S. Sajc

Predstavniki romunskega sindikata na Gorenjskem

Kranj – Ta teden bo Slovenijo obiskala delegacija sindikata delavcev gozdarstva, lesarstva in gradbenega materiala Romunije. Predstavniki romunskih sindikatov, ki so gostje zveznega odbora sindikata delavcev gozdarstva in predelave lesa, bo na obisku 27. do 29. oktobra izmenjala delovne izkušnje predvsem na področju delitve dohodka po delu in rezultatih dela, o vlogi in nalogah sindikata pri ureditvi delovnoekonomskih položajev delavcev, obravnavali pa bodo tudi delovne in življenjske pogoje delavcev v gozdarstvu.

Delegacija bo obiskala tudi nekatere organizacije združenega dela gozdarstva in lesarstva. V sredo (jutri), 28. oktobra, bo pri Gozdnem gospodarstvu na Bledu ogledala enega od delovišč in se z gorenjskimi lesarji pogovarjala o življenjskih pogojih delavcev. V četrtek pa bodo romunske predstavnice gostili v škofjeloški Jelovici, kjer se bodo sindikalni delavci pogovarjali o vlogi

in nalogah sindikata pri ureditvi delovnoekonomskih položajev delavca v temeljni organizaciji.

Zanimiva razstava

Rašica pri Bledu – V gradnji Grimšče so prejšnji teden odprli zanimivo stalno razstavo izdelanih domačih in umetnih obrti, ki sta pripravila delovna organizacija Almira iz Radovljice in Sukno puže.

Grščino Grimšče je kupa Almira in jo skupaj s tekstilno obrtno Zapuže namerava urediti v slovensko središče domačih in umetnih obrti. Tako naj bi delali izvirne domače pletenine iz domačih volne in tujemu tržišču ponudili kvaliteto. Almirino idejo, ki je vredna vse pozornosti in pobvale, podpre Gospodarska zbornica Slovenije, medobčinska gospodarska zbornica, občinske skupščine in cialistična zveza delovnega ljudstva.

Ziri – Tudi letos so Zirovci s številnimi delovnimi uspehi in prireditvami počastili krajevni praznik, 23. oktober, ki ga praznujejo v spomin na ta dan leta 1943, ko so partizani osvobodili žirovsko kotlino in je bil že naslednjega dne na Lednici, ustanovljen prvi narodnoosvobodilni odbor na Gorenjskem. Tako so letos zgradili čez 7000 metrov sekundarnih vodov kanalizacije, most na Lednici, mrliške vežice, gradijo pa tudi gasilski dom (na sliki), ki ga bodo predali namenu 1. maja prihodnje leto, ko bo gasilsko društvo Dobračeva praznovalo 80-letnico ustanovitve. Med prireditvami pa velja omeniti tradicionalni tek po ulicah Zirov, košarkaški turnir, spretnostno vožnjo in rally, promenadni koncert godbe na pihala, planinski pohod okoli Zirov, otvoritev temnice fotosekcije PD Ziri in še nekatere druge. Osrednja slovesnost je bila v petek ob 18. uri v veliki dvorani Svobode. – Foto: L. Bogataj